

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 196.
1939. augusztus 31. csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă de editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938, Trih. Arad

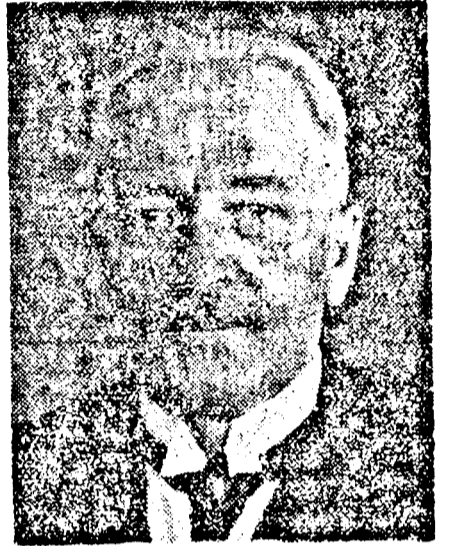

VI. GYÖRGY

Lengyelország mozgósított

Bevonultak Szlovákiába a német csapatok

**Nagy jelentőséget tulajdonítanak
Vilma királynő és Lipót király béke-
közvetítésének**

MOSCICKY

**A diplomácia folytatja békítő munkáját:
London újabb választ intéz Berlinhez**

LONDON:

**Nagy horderejű, titkos tárgyalások folynak
London és Berlin között**

London. Az angol jegyzékre küldött német válasz keddről szerdára virradó éjszaka érkezett meg Londonba. Az angol külügyminisztériumban azonnal megkezdtek a chiffré-üzenet megfejtését. Jólétesült körök véleménye szerint az angol minisztertanács délelőtt

összeült és részletesen megvitatta a német választ.

Lord Halifax angol külügyminiszter a német válasz megérkezése után az éjszaka folyamán nyomban a külügyminisztérium épületébe sietett.

Újabb üzenetet küld az angol kormány Berlinbe

London. Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter délelőtt beható tanulmányozás alá vette Hitler birodalmi vezér választát, majd délelőtt 11 órakor a belső kabinet nézte azt át és végül 12 órakor került a nagyfotosszerű diplomáciai okirat a minisztertanács elé. A válasz tartalmát a déli órákig szigorúan titkolták. Politikai körökben azonban biztató jelnek tekintik, hogy a német vezető körök a válasz megszövegezése előtt gondosan tanulmányozták Chamberlain miniszterelnök alsóházi nyilatkozatát és azt is, hogy

a németországi lapok hangsúlyozzák a német
—angol megengedés szükségességét.

Valószínűnek tartják Londonban, hogy Hitler választát tovább eszmecsere fogja követni. Reménykeltő jelnek tartják azt is, hogy Chamberlain miniszterelnök a nemzeti munkatanács küldöttsége előtt kijelentette: hogy

az angol kormány nem tartja szükségesnek
London kiürítését.

Az angol rádió kedden éjszaka békéért kövölgő istentiszteletet közvetített, amelyen imádkoztak Hitler birodalmi vezérért, a tanácsadó-ért, az angol királyért és az angol kormány tagjaiért.

A minisztertanács szerdán délután fél 12 órakor összeült, hogy tanulmányozza Hitler kancellárnak az angol kormányhoz intézett üzenetét. A tárgyalásokat egy órákor fejezték be. A Havas hírvirati ügynökség úgy tudja, hogy

az angol kormány valószínűleg rövidesen
újabb választ küld a Führer legutóbbi üzenetére.

Újabb jelentés szerint a német válaszigv-
zésekben semmi olyan nincs, amely indokoltá ten-
né a békés megoldásban való reménykedést. An-
gol politikai körökben

nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget an-
nak hogy a szovjet parlament elhalasztotta
a német—orosz mezenemzetségi szerződés
ratifikálását.

mert a paktum érvényét a becikkelyezés nem
érinti. A szerződés a két fél aláírásával életbe
lépett. Híre jár, hogy Mussolini miniszterelnök
ma rádióbeszédet tart, amelyben rá akar mu-
tatni a politikai kibontakozás utjára.

A Reuter ügynökség illetékes helyről szer-
zett értesülése szerint

az angol kormány újabb választ küld Berlinbe.

Ezt a kérdést a szerdán délután tartott mi-
nisztertanácsban tárgyalták meg. A miniszter-
tanács déli 12 óra 55 perckor ért véget.

A párisi Havas ügynökség az angol minisz-
tertanács lefolyásáról a következőket jelenti: A
minisztertanács délután 11 óra 30 perckor ült
össze, hogy áttanulmányozza és megvizsgálja a
német birodalmi vezérnek az angol jegyzékre
adott választát. A választ a délelőtti órákban kö-
zölték a dominiumok főbiztosaiival, akik délelőtt
látogatást tettek Inskip dominiumügyi államtitkár
nál. Chamberlain miniszterelnök és Halifax kül-
ügyminiszter a minisztertanács ülése előtt rövid
megbeszélést tartott. A miniszterelnökségi palota
előtt összegyűlt tömeg, megérkezésekor lelkesen
ünnepelte Kingsley Wood légügyi minisztert.

**Még az éjszaka folyamán küldik el
Berlinbe az angol választ**

London. A Reuter jelentése szerint ma este
érkezik meg az angol kormány válasza Hitler
tegnapi esti üzenetére. A választ még az éj-
lyamán átnyújtja Henderson a kancellárnak és
Londonban lehetségesnek tartják, hogy Hitler

közvetlen a kézhezvétel után válaszolni fog
Londonnak.

Londonból jelentik: A szerda délutáni minisz-
tertanács végeztével semmi jelentős változást
nem észleltek a nemzetközi helyzetben, de az
angol—német tárgyalások tovább folynak. A Reu-
ter ügynökség diplomáciai szerkesztője úgy tud-
ja, hogy Hitler kancellár legutóbbi jegyzékére
adandó válaszon most dolgoznak és úgy hiszik,
hogy azt

az éjszaka folyamán elküldik Berlinbe

A válaszon Halifax külügyminiszter és But-
ler külügyi államtitkár, valamint Cadogan kül-
ügyminiszteri tanácsadó dolgozik. A francia és a
lengyel kormányt állandóan ismertetik az ügyek
állásával.

A német jegyzék szövegét szerda délelőtt kö-
zölte Beck lengyel külügyminiszterrel a varsói
angol nagykövet.

Londonból jelentik: Szerdán délután fél 4
órákor Halifax megbeszélést folytatott Chamber-
lain miniszterelnökkel. A kormány több tagja
rögtön ebéd után megjelent a miniszterelnöksé-
gen és Chamberlainnel tanácskozott.

Egy másik híradás arról számol be, hogy a
munkáspárt és Trade Uniók vezetője a legszoro-
sabb kapcsolatban áll a kormánnyal. Fél 6 óra-
kor a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg az
uralkodó előtt.

London. A munkáspárt „békétanácsa“ táv-
íratot intézett XII. Pius pápához, Vilma király-
nőhöz és Lipót belga királyhoz, kérve őket,
kettőzzék meg erőfeszítéseiket a német—len-
gyel konfliktus elsimítása érdekében.

**Ismeretlen utasokkal német repülőgép
érkezett Londonba**

London. Berlinből szerdán délután egy né-
met repülőgép érkezett a hestoni repülőterre. A
gép utasát itt nem ismerik.

Tilea Halifax külügyminiszternél

Londonból jelentik: Corbin londoni francia
és Tilea londoni román nagyköveteik szerdán
látogatást tettek a külügyi hivatalban.

Corbin londoni francia nagykövet 40 per-
cet időzött szerdán délelőtt az angol külügyi
hivatalban, ahol közölték vele Hitler választát.
Megjelent a délelőtti órákban a külügyi hiva-
talban a román és a brazil nagykövet is.

Londonból jelentik: Szerda délután a japán

nagykövet, majd valamivel később a görög követ jelent meg kihallgatáson a külügyi hivatalban.
A Reuter ügynökség jeleenti, hogy a varsói angol nagykövet átnyújtotta Beck lengyel külügyminiszternek a Londonba tegnap este megérkezett német válasz szövegét.

Anglia biztosítja Dánia semlegességét

Londonból jelentik: Az angol külügyi hivatal a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki: Sir Patrick Ramsay, a kopenhágai angol nagykövet megjelent a dán külügyminisztériumban, ahol közölte, hogy miután a német kormány biztosította

Dániát, hogy tiszteletben tartja semlegességét, az angol kormány is hasonló nyilatkozatot tesz Dániára vonatkozólag. Anglia mindaddig tiszteletben tartja Dánia semlegességét, amíg Németország hasonlóan tesz és valószínűnek tartja ezek után, hogy Dánia nem keveredik bele egy esetleges háborus konfliktusba, amely Anglia szerint remélhetőleg még elkerülhető.

Befejeződtek az angol-török tárgyalások

London. Az angol-török katonai tárgyalások ma befejeződtek.

MOSZKVA:

A szovjet is felkészül minden eshetőségre...

Moszkva. (Radiopress.) A szovjet kormány tegnap délután két órakor a parlament elé terjesztette azt a törvényjavaslatot, amelynek alapján Szovjetország területén bevezetik a kötelező és általános katonai szolgálatot. A törvény értelmében a katonai szolgálat hosszabb lesz és a hadsereg létszámát 11 millió főben állapítják meg.

A Tass szovjet távirati iroda jelenti: A külföldi sajtóban legutóbb hírek láttak napvilágot, amelyek arról vélték tudni, hogy a szovjet hadvezetőség Oroszország nyugati határát katonailag kiürítette és csak a szigorúan vett rendfenntartó csapatokat hagyta hátra. A szovjet hadügyi népbiztosság ezeket a külföldi jelentéseket téveseknek jelentette ki. A hadügyi népbiztosság kijelenti, hogy Szovjetország nem nézheti közömbösen az európai feszült helyzetet és mint a többi államok, úgy a szovjet is kényszerítve érezte magát rendkívüli katonai intézkedések életbevitelére. A nyugati határon lévő helyőrségek csapatait megerősítették. Összesen 300.000 fnyi katonaságot szállítottak a nyugati határvidékre, amelyek már hetek óta a nyugati határ közelében készenlétben állnak.

PÁRIS:

Franciaország elszántan néz szembe az új háboru lehetőségeivel

Páris. (Radiopress.) A fegyverbe hívott tartalékosok az egész ország területén lelkesedéssel teljesítik kötelességüket s haladék nélkül jelentkeznek egységeiknél. Az a meggyőződés vált urrá a francia népen, hogy az egyetlen becsületes megoldási mód elfogadni a háborus kihívást, annak minden kockázatával és szenvedésével. A francia közvélemény egységesen támogatja a kormányt abban az elhatározásában, hogy Lengyelországot megsejltik. Most már minden Varsó elhatározásától függ. Párisból, valamint Londonból mérséklésre adtak tanácsot, ami azonban nem jelenti azt, hogy a lengyeleknek minden ellenszolgáltatás nélkül kapitulálniuk kell Berlin előtt.

Páris. A francia fővárosban újabb biztonsági intézkedéseket rendeltek el. A nüzsmokkat tegnap bezárták és a templomok műkinéseit biztonságba helyezték. A Páris-Róma, Zürich és Bucuresti felé irányuló légi forgalmat beszüntették és a sajtócenzurát az egész országban bevezették.

Egy francia kommunista-szenátor hazafias cikke

Páris. (Rador.) A szociálisták hivatalos lapjában, a Populaireben Marcel Cachin kommunista szenátor a következő cikket írta:

— E nehéz órákban a kommunista párt kijelenti, hogyha Hitler hadat üzen Franciaországnak, szembe fogja találni magát az egész francia néppel és a kommunisták lesznek az elsők, akik az ország biztonságát megvédelmezik. Kijelentjük, hogy jóváhagyjuk a kormány által fogantatott valamennyi intézkedést, amelyek a határok biztosítását és a támadás előzetes megsejltését illetik, miután szövetségi szerződéssel le vagyunk kötve. Kijelentjük, hogy szükség van a francia nép egyesítésére. A hozzánk tartozó százezer francia munkás egy léleként sem tesz a francia egység ellen.

Leon Blum a nyilatkozathoz a következőket fűzi hozzá:

— A kommunisták azok akik elsőként tettek hőspélyes nyilatkozatot a német-szovjet egyezmény megkötése óta és nagyon jó, hogy ha ezt a nyilatkozatot Franciaország határán túl is meghallják.

Cenzurázva jelennek meg a francia lapok

Páris. Bonnet külügyminiszter szerdán délelőtt hosszas megbeszélést folytatott a moszkvai francia nagykövettel, aki tegnap este érkezett vissza az orosz fővárosból. A külügyminiszter a déli órákban az Elysée-palotába ment, hogy közreműködjen az új párisi-török nagykövet megbízólevelének átadásánál.

A reggeli párisi lapokból sok cikket törölt a cenzura. Majdnem minden lapban talált kifogásolni valót. A cenzurát a legjobban az Action Française, a királypárti jobboldaliak lapja szenvedte meg, mert a lap majdnem egész első oldala üres maradt. A lapok elhatározták, hogy a nemzetközi helyzet súlyosbodása esetén csökkentik oldalszámukat és esetleg csak hat oldalon fognak megjelenni.

Szerdán reggel hirdették ki azt a határozatot, amely szerint Tunisz egész területén bevezetik a sajtó és rádióközlemények cenzuráját.

Weygand tábornok szerdán repülőgépen Beyreuthba érkezett. A tábornokot a francia kormány fontos küldetéssel bizta meg és néhány napig Szíriában marad.

Feloszlatják a francia kommunista-pártot

Néhány nappal ezelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy a francia kommunista pártot feloszlatják. Legújabb párisi jelentések szerint most már maga a kormány is behatóan foglalkozik a kérdéssel és valószínű, hogy a párt feloszlatására néhány napon belül sor kerül.

BERLIN:

Szlovákiát megszállták a német birodalmi csapatok; mozgósították Kelet-poroszországban is

Varsó. (Radiopress.) A Pat ügynökség jelenti: Németország titkos utasítással elrendelte az általános mozgósítást Keletporoszországban. (Curentul.)

Pozsonyból jelentik: A szlovák rádióállomás tegnap este közölte Tiso miniszterelnök rendeletét, amely a következőképpen hangzik:

— A német csapatok bevonultak Szlovákiába, hogy a szlovák hadsereggel és a Hlinka gárdával megvédjék Szlovákiát egy esetleges kirobbanó konfliktus alkalmából. A német csapatok szlovák földre lépve, második otthonukat találják Szlovákiában és a szlovák nemzet csak háldával viszonzhatja a német katonaság Szlovákiába való bevonulását, mert így a szlovák állam függetlensége teljesen biztosítva van. Felhívom a szlovák lakosságot, hogy a német hadseregnek ezt az önfeláldozó segítségét háldával és szolgálattalossággal viszonzza. A lakosság álljon mindenben a német hadsereg rendelkezésére és bocsássa a német hadsereg rendelkezésére

RÓMA:
A Stefani-ügynökség béke-felhívása

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség felhivatalos felszólítást intéz az angol és francia államférfiakhoz, hogy vegyék figyelembe népeik békeóhaját és kövessenek el mindent a válságnak háboru nélküli megoldása érdekében.

Róma. Az olasz fővárosban úgy látják, hogy a háboru és a béke mérlege még egyensúlyban van, habár nem kell sok ahhoz, hogy a mérleg felbillenjen. Kedvező jelnek tekintik, hogy Hitler birodalmi vezér eléggé gyorsan küldte el Londonnak válaszát és azt is, hogy Varsó hajlandónak nyilatkozott a tárgyalások megkezdésére. Berlin gyors válasza azt mutatja, hogy

Hitler meg akarja kímélni Európát a vérontástól.

A Popolo d'Italia azt írja, ha meg akarják szüntetni az okot, amely Európát veszéllyel fenyegeti, akkor el kell törölni a versaillesi szerződést.

Szerda estétől kezdődően az olasz fővárosban minden fényreklámot eltoltak.

Minden intézkedést megtettek annak érdekében, hogy egy esetleges éjszakai légitámadás esetén a várost azonnal el lehessen sötétíteni.

Róma. Felhivatalos olasz körök ma a következőkben összegezték a külföldi lap tudósítók előtt az olasz álláspontot:

1. Teljes szolidaritás Németországgal.
2. Olaszország nyugalommal szemléli az eseményeket, de felkészült minden eshetőségre.
3. Olaszország a béke érdekében dolgozik, de a béke csak igazságos lehet.

VATIKÁNVÁROS:

Kiosztották a gázalareokat a Vatikán laói között

Róma. XII. Pius pápa castelgandolfói nyaralójában kihallgatáson fogadta Maglioni vatikáni államtitkárt, akivel hosszabb tanácskozási folytatott. A Vatikán városban a pápai testőrségnek és a polgári lakosságnak ma osztották ki a gázalarcot.

Vatikáni városból jelentik: Cicognani washingtoni pápai nuncius és Marella tokiói pápai nuncius rendeletet kapott, hogy azonnal térjen vissza a munkahelyére. Jelentik, hogy a két apostoli követ hosszabb kihallgatáson volt Maglione államtitkárnál. A kihallgatást a Szentatyának újabb békekísérletével hozzák kapcsolatba.

re a lovakat, autókat, az ételműtkeket, koscsikat és mindent, amire a német hadseregnek szüksége van.

— Figyelmeztetem a lakosságot. — mondja Tiso felhívása —, hogy a mai naptól kezdve Szlovákia területén a közigazgatást a német hadsereg parancsnoksága vette át minden szlovák polgár, ha vétkezik a rend ellen, német hadbíróság előtt fog felelni tettért és a német törvények alapján bünteték meg őt. Ez a rendelet azonnali hatállyal életbe lépett.

A német sajtó írja!

Berlin. (Rador.) A német lapok vezércikkekben foglalkoznak az angol-német állásponttal. A Deutsche Allgemeine Zeitung ezeket írja: A vezér többet akar, mint a versaillesi szerződés földrajzi igazságtalanságainak kijavítását, mert azt kívánja, hogy az igazságtalanságok eltüntetése után tartós és biztos béke alapjait lehessen megvetni. Ebbe a keretbe tartozik az Anglia és Né-

metország közötti megértés is. Nem akarjuk, hogy a két nagy nemzet között újabb félreértések keletkezzenek, mert hiszen a két országnak elég helye van a földön.

A Berliner Börsenzeitung megállapítja, hogy a mértékadó angol körök hajlandók az együttműködésre és hogyha ez az óhajuk őszinte.

A békét meg lehet menteni. A légkör megjavításához azonban az szükséges, hogy Danzignak és a korridoroknak vissza kell térnie a birodalomhoz.

A dunagőzhajózási társaság közölte, hogy augusztus 31-től kezdődően a Bécs—alsódunai gyorshajó-láratot beszüntette.

Szerdán reggel: Derültség Berlinben

Berlin. Az általános nemzetközi helyzetet a német fővárosban a reggeli órákban bizonyos optimizmussal ítélték meg. Ezt a derültséget három körülménnyel indokolják. Angliának Hitlerhez intézett üzenete olyan volt, hogy arra Németország válaszolhatott. Az utóbbi napokban az ellentétek megoldásának sorsa a diplomácia kezébe került a katonai vezetők kezéből. Végül Németországban jó hatást tett Chamberlain miniszterelnök keddi délutáni alsóházi beszéde. A belga király és a németalföldi királynő közvetítő indítványa német politikai körökben igen jó fogadtatásra talált. A két

A birodalmi csapatok bevonulása Pozsonyba

A német csapatok tegnap vonultak be Pozsonyba. Ezzel egyidejűleg Tiso miniszterelnök felszólítást intézett a szlovák néphez, hogy barátságosan fogadja a német csapatokat. A

uralkodónak a béke fenntartása körüli fáradozását elismeréssel ítélik meg. Az eszmecsere, amelyben a tegnapi berlini válasz szerint, Németország hajlandó résztvenni, ugyanezeket a célokat szolgálja és úgy mondják, hogy most az angol kormány döntését kell megvárni.

Molotov mégis Berlinbe utazik

Berlin. Németországban szenzációt keltett az a hír, amely az itteni diplomáciai körökben terjedt el és amely szerint Molotov külügyi népbiztos berlini látogatása már a legközelebbi jövő kérdése. Sőt egyesek úgy tudják, hogy Molotov nagyobb katonai bizottsággal érkezik a német fővárosba. Beszélnek arról is, hogy a külügyi népbiztos látogatása alkalmával esetleg továbbbővíti az egyezményt, még pedig katonai szövetséggé. Hivatalos helyeken ezt a hírt nem erősítik meg, de a berlini reggeli sajtó cikkei között található olyanok, amelyek inkább erősítik, mint gyengítik a hír valószínűségét.

Védelmi tanácsot nevezett ki Hitler

Az éjszakai órákban érkezett jelentés szerint Hitler német hírodalmi vezér és kancellár védelmi tanácsot nevezett ki, amelynek tagjai sorában többek között Göring és Hess foglal helyet. A védelmi tanács szűkös esetén törvényerejű rendelkezéseket adhat ki.

német csapatok nemcsak Pozsonyba, de annak egész környékét, továbbá Trencsént és Pöstyént is megszállták.

Megérkeztek a legújabb őszi cipőmodellek „ATLANTA” cipőüzlet (volt Filderman) Arad, P. Avram Iancu 19.

ISKOLAGIPŐK: I-a Bizon és box bőrből. Olcsó nyári árak!

VARSO:

Lengyelország elrendelte a mozgósítást

Varsó. Hivatalosan jelentik: Lengyelországban elrendelték a mozgósítást. A Kurier Poranny című lap bőven foglalkozik a Berlin és London közötti tárgyalásokkal kiemelve Nagybritánia hidegvérét a német megfélemlítési eljárásai szemben. A német követelések napról-napra növekszenek, a német birodalom ma már Lengyel-Pomerániát is követeli. Az egész világ meg van győződve arról, hogy hékét meg kell menteni, azonban senki sem fogadhatja el azt a tételt, hogy ezt a békét mindenáron létre kell hozni. Daladier miniszterelnök Hitler kancellárhoz küldött levelében hangsúlyozta, hogy az ellentéteket közvetlen tárgyalások útján is el lehet intézni. Ugyanezt az álláspontot hangsúlyozta a német javaslatra adott angol válasz, valamint Chamberlainnek az alsóházban elmondott beszéde is.

Varsó. Hivatalosan közlik: Ma délután 14 óra 30 perckor Lengyelország elrendelte az általános

mozgósítást. Későbbi jelentés szerint az általános mozgósítás már teljes ütemben folyik. Az uccákon falragaszok hirdetik, hogy valamennyi védhető, 40 évesnél nem öregebb férfi azonnal katonai szolgálatra tartozik jelentkezni. Ugyancsak az összes lovakat, minden néven nevezendő gépjárművet és kerékpárt egész Lengyelország területén a hadsereg céljára veszik igénybe.

A Reuter-iroda jelentik: Hivatalos német helyen kijelentették, hogy a lengyel mozgósítás súlyosan elmérgesíti a nemzetközi helyzetet. A német kormánynak az az álláspontja, hogy Lengyelország a mozgósítással elébe vágott a kibontakozóban lévő békés megoldásnak.

Varsóból jelenti a Havas távirati iroda: Hivatalosan közlik, hogy a Gdyniába Danzigon keresztül menő folyami hajózást beszüntették. A Varsóból induló hajók végállomása Torun lett.

Az újabb katonai intézkedések indokolása

Varsóból jelentik: Szerdán délután 1 órakor a következő hivatalos közleményt hozták nyilvánosságra:

— Néhány hónappal ezelőtt Németország lengyel-ellenes támadó politikát indított utnak. Kézenfekvő bizonyítékul szolgálnak azok a sajtótámadások, melyek naponta érik Lengyelországot, határcsúszások, határincidensek állandósulása, valamint jelentős katonai erők összpontosítása a lengyel határ mentén. Az utóbbi időben Danzig területén megindult akció, amelynek éle Lengyelország ellen irányuló területi követelések nem hagynak kétséget abban az irányban, hogy

országunk veszélyben van.

Minden egyeztetési kísérlet, amelyet részben magas személyiségek, részben pedig Lengyelország szövetségesei kezdeményeztek és amelyeknek egyedüli célja a béke megőrzése lett volna, a lengyel kormány részéről a legteljesebb hozzájárulást kapott, Németország részéről azonban egyáltalában nem talált visszhangra.

Tekintetbe véve a körülményeket, külön-

sen pedig a német csapatoknak a szomszédos Szlovákia területére történt bevonulását, a lengyel kormány a már előzetesen meghozott intézkedéseken kívül a helyzet megkiváncsolt újabb biztonsági intézkedéseket volt kénytelen életbe léptetni.

A lengyel kormány politikája, amely egyébként nem irányul egyetlen állam ellen sem, változatlan marad. Óhajunk, hogy valamennyi állammal becsületos módon együttműködjünk, és ez az óhajunk Moszkva elnök által Roosevelthez intézett válaszában kifejezésre talált, mindennél jobban jellemzi a lengyel politikai irányvonalát.

A lengyel főváros házfalain százsárra ragasztották ki a falragaszokat, amelyek Rydz Smigly tábornagyt ábrázolják: repülőgépektől, ágyuktól és menetelő csapatoktól körülvéve. A falragaszok között a tábornagy legutóbbi beszédéből: „Az erőszakra erőszakkal felelünk”, „Legyőzzük a támadót”, „Háború esetén minden férfi korra való tekintet nélkül és a nők is katonák lesznek.”

Lengyel demars a szlovák kormányhoz a német haderő bevonulása miatt

A Prágában megjelenő A-Z című német lap megállapítja, hogy a cseh—lengyel viszony, a csehek erőfeszítései ellenére is állandóan rossz volt a Teschenért és Javorináért folyó viszály óta egészen a múlt év szeptemberéig, amikor ez a terület teljes egészében Lengyelországhoz került. Az ellentétek azóta még jobban kiéleződtek főleg Teschen miatt, amelyet a cseh szorgalom és vér termelt meg. Teschenről a cseh németek sohasem mondanak le.

Varsó. A lengyel fővárosban nagy meglepetést váltott ki Tiso szlovák miniszterelnök rádióbeszéde, amelyben bejelentette, hogy német hadsereg érkezik Szlovákia területére.

Varsóban azt a tényt, hogy a szlovák kormány hozzájárult ezekhez a csapatzállításokhoz, ellenséges cselekedetnek tekintik.

Rámutatnak arra, hogy a német csapatok szlovákiai felvonulása Lengyelország közvetlen megfenyegetését jelenti. Rámutatnak arra, hogy a lengyel kormány több ízben kijelentette, hogy Szlovákia jelenlegi határait tiszteletben tartja és hogy elismeri az önálló szlovák államot.

A lengyel kormány ezért a legerélyesebben tiltakozik a német csapatok szlovákiai bevonulása ellen.

A Reuter-ügynökség jelenti: A lengyel kormány elhatározta, hogy

újabb évfolyamokat hív felgyűlésre, mintán a német csapatoknak Szlovákiába történt bevonulása következtében Lengyelország déli határai is veszélyben forognak.

A német csapatok szlovákiai megjelenése Lengyelország létérdekeit veszélyeztetik.

A lengyel ellenállás megszervezése

Varsó. (Rador.) A lengyel Pen-club és a lengyelországi katolikus írók egyesülete felhívással fordultak a világ népeihez az ellen a német taktika ellen, amellyel megkísérik, hogy a lengyeleket a német kisebbség gyilkosaként tüntessék fel. Lengyelország mindenkor megértő és békés uton oldotta meg a más népekkel való konfliktusait. Danzig elszakításával való fenyegetőzés újabb merénylet az európai rend ellen. Reméljük, hogy mindazok, akik az igazság és a szabadság szolgálatában állnak, a mi ügyünket fogadják támogatni, mert ez a civilizáció és a jog győzelmét jelenti az erőszak felett.

A lengyel hatóságok egyébként három német terrorista-szervezetet lepleztek le. Egyik szervezet központja Kattowitzban volt és vezetője Hans Thuen lengyel állampolgár volt. A másik két szervezetet Posenban és Lodzban leplezték le és itt puskákat, gépfegyvereket és ekrazitot találtak.

A lengyel szociálista párt és a lengyel munkások szövetsége kiáltványt intézett a munkásokhoz és a parasztokhoz. Felszólították őket, hogy minden erejükkel „harcoljanak az imperialista német tervek ellen.”

— „A mi ügyünk — mondja a kiáltvány — az egész emberiség szabadságának ügye, tehát a német nép ügye is, amely a jelenlegi uralom terrorja alatt szenved.”

URANIA Tel.: 12—32.

MA PREMIER MA!

Lebi incselőn izgalmas, erotikus francia világsláger!

„Ingovány”

(„Voleur de Femmes”)

A bűn és a szerelem apothézise

Annie Ducaux, Jean Max, Jules Henry

5, 7.15, 9.30.

„Moira”-híradó.

„Nyugodt otthon kerestetik“

Nem csak az újságok első oldalai, nem csupán az újdonságokról beszélő tömött fekete sorok szólnak az élet történéseiről. Aki újságokat lapozgat, né mulassa el átfutni a hirdetésrovatot, mert mondhatom sok olyasmi csendül ki a kereslet és kínálat eseményeknek és helyzeteknek mindenkori megfelelő ajánlataiból, ami a távirati irodák által továbbított, rendszerint az események zürzavarában összekuszált jelentéseinek érthetőbben jellemzi az időt, a kort, az életkörülményeket. Bizony, a háboru első hónapjainak újságjaiból akárki meggyőződhet arról, hogy a hirtelen megváltozott világ még tömve volt győzelmekkel, harci sikerekkel, derűlátó jóslatokkal, amikor a hirdetési rovatok már ilyesféle közleményeket tartalmaztak: „Gép- és gyorsírást tanítunk gyorsan és eredményesen tisztviselőnk számára“, vagy „Gyermekei számára vásároljon falu szandált“ és „Ne dobja el használt ruháit, gyönyörűen újrafestjük“... Néhány héttel előbb még versengve kínálták dusan felszerelt raktárai árucikkait a kereskedők, még zsumfolt volt a hirdetésrovatot a szükségletek fedezését szolgáló mindenfajta ajánlattal. A háboru újság hirdetéseiben pedig már ott bujkált az árnyék, mit a hírszolgálati irodák bizakodóhangú jelentéseiben hiába kerestünk volna...

Szorgalmas olvasója vagyok hát a hirdetésrovatnak és így esett, hogy a napokban rövid apróhirdetésre lettem figyelmes. „Intelligens urinó“ keresett állást ezen az uton, ajánlatára pedig a vásárosok „Nyugodt otthon“ jelígre kérte, a kiadóra. Elolvastam az apróhirdetést, ezt a kis szöveget a világ viharzó eseményeiről szóló híradat tengerében és ahogy nézegettem, lajolgattam a szavak értelmét, hirtelen úgy éreztem, hogy ennek a jelígre nem itt, hátul, az utolsó oldalon lenne a helye, hanem a világ valamennyi újságjában közvevén a cím alatt, egész oldalra terjedő szedésben, kiáltó betűkkel az első oldalon. Ugy éreztem, hogy itt, ebben a néhány sorban magam is érdekeltem, hogy az emberiségnek sorba kellene állania ott, ahol a „nyugodt otthon“ jelígre szóló ajánlatokat osztogatják.

Mert van ebben a néhány sorban, helyesebben ebben a jelígreben valami, ami ott épp mindannyiunk leheltségében, ott ahol a szív gyorsabban dobog minden rémhír hallatára. „Nyugodt otthon“ — ott él ebben a két szóban röviden kifejezve a vágy, a kívánság, hiszen bennem is, mindenki bennem is, a kívánság szomjusága terpeszkedik a nyugalom, az otthon nyugalma iránt. A hajlékából kizavart kinal, a mozgósított francia, a határokon vonuló német, a szigetországból Európára figyelő angol és minden ember egyaránt feladhatná ezt a hirdetést, ha csak legcsekélyebb remény is lenne arra, hogy válasz érkezik nyugtalan kérésünkre. Ami még nem követeles ugyan, de azzá válhatik majd akkor, ha a tűz és vas zuhataga elpusztítja azt, amit otthonnak nevezünk és aminek légköréből kikergetni készül valami állandóan természetesnek mondott, állandóan magyarázótt állítólagos szükségesség.

Borzongva áll a világ annak a furdónak háborgó szökőáradata előtt, amit ujabban elkerülhetetlen rossznak igyekeznek feltüntetni, de amit kézzel ezelőtt még bizonyos vonatkozásban az emberiség ifjító csodaszereinek hirdettek bizonyos körök. Hosszu időn keresztül hallottuk azok részéről, akik az emberiségnek békében való elterjedésén sopánkodtak, hogy a háboru nem nélkülözhető a természet koronájának fejlődése szempontjából. Hirdetni hallottuk, hogy csak a férfias megpróbáltatások, a harctéri borzalmak, az erőszak hatalmának kiteljesedése hozhatja meg azt a lendületet, ami új színvonalra lendíti majd mindent, amit túlélt a háboru. Most pedig, hogy a dulas felidézett szelleme eihatalmasodni készül a világ felett, már mindenki a békéért kiált. Nem utolsó sorban azért talán, mert érzi, tudja, rettegi mindenki, hogy több veszteni valónk van, mint amennyit ebben a huszárévet, csontperzselő, minden emberit elpusztító tűz és vasfürdőben való megmerüléssel nyerhetünk.

Es ebben a rémületől terhes hangulatban valami „nyugodt otthon“ keres. Mennyi egyszerű bizakodás, a meglévőben és elkövetkezendőben való mennyi hit tölti meg ezeket a talán öntudatlanul megválasztott szavakat. Sikoltás ez, a nagy hangzavarban elvesző gyenge hang, pedig ezrek és milliók kívánsága, a sivatag minden szomjuságánál kinzóbb vágyakozása. Nincs ma a világon nyugodt otthon, nincs a világnak eldugott zuga, amelynek talán még meglévő viszonylagos nyugalma bele ne ténne az ezer vonatkozásos szerteágazó veszedelem gyilkos karma és minden megráz,

szörnyű erőfeszítésekre kényszerít az otthonok külsőben berzenkedő halálmadár.

A ma még mindent elsöprő lelkesedés legalján, ahová a lélekvizsgálók kutató pillantása sem hatolhat el, a sokszor meggyűlölt, szidott, elátkozott hétköznapi élet elhagyásával járó döbbenet és nyugtalanság zavaros gondolatörvényében pedig ott lappang a lángocska, az öntudat ki nem hunyó szikrája, ami igenis, nyugalma kíván. Mesterségesen kitenyészett hőskötemény mondavilága ma még az ur az emberiség felett. Am a valóság kiirt, hataflan erejét csak elkábitani, megszüntetni soha sem lehet. Ha megindul az, amit szokásból még ma is háborunak nevezünk, bár minden képzeletet ezerszeresen felülmúló pusztulást jelent, ha kitör a világégés, kétségtelen, hogy ezrével adódnak majd a hősök és tömegével szárnyal majd át a világon a hőstettek mesterien felcicomázott legendája. Ha nem kár lenne elfelejteni, hogy minden hősré ezer áldozat, minden nagy tettegre megmérhetetlen nyomoruság tehertertele esik majd és, hogy a kinban pusztuló tömegek utolsó lehelete olyan légáramlatot terem, amittől felszítva lángol majd a kicsiny tüzecke, a béke iránti vágy, a nyugodt otthon utáni szomjuság szikrácskaja.

Most, hogy a poraiból feltámadt titkos diplomácia vette át ismét a világ sorsának intézését, ki tudná megmondani, mi hoz a holnap? Hozhat azonban bármit, kétségtelen — és ez az egyetlen

Látogassa meg a

Beogradski Pazar

1939. szeptember 7-17 ig.

A jugoszláv királyság legnagyobb gazdasági manifesztációja.

9 különböző állam kollektív kiállítása.

Információkkal a beogradski Pazar Igazgatósága Beograd, postafiók 538, TELEFON: 28525-28802 szolgál.

Közlekedési kedvezmények 25-50%-ig a jugoszláv és külföldi vasutakon, valamint a hajó közlekedésen is.

len vigasztaló, hogy végeredményében elkövetkezik az az idő, amikor nemcsak egy-egy elszigetelt hirtetés, de az egész emberiség számára kielégítő viszontlátást érkezik — nyugodt, békés, valóban boldogságot hozó otthon jelígre.

BALLA KÁROLY.

Milyen erős a szovjet orosz hadsereg?

1300 kilométer hosszú az orosz Maginot-vonal

Szovjetországra újabb bekapcsolódása az európai politikai eseményekbe, ismét időszerűvé tette a kérdést: milyen erős a szovjet orosz hadsereg és ez a hadsereg minő szerepet képes háboru esetén játszani.

Ezzel kapcsolatban a londoni „New Steesmand and Nation“ az alanti cikket közli. A cikk szerzője a háboru óta csaknem állandóan Szovjetországra élt és alkalma volt megbízható információkat szerezni.

Amint a vonat lassan halad a határállomásokon, amelyek Oroszországot Lengyelországtól elválasztják, az első dolog, ami orosz területen az utazó szemébe tűnik, a szegekkel ellátott drótkadály, amely a vasuti vonal két oldalán terül el, amíg csak emberi szem ellát. Sőt, sokkal messzebb. A drótsövények lehaladnak egészen a Balti és Fekete tengerig és csak néhol szakad meg, hogy a vonat áthaladhasson. Ezek mögött a drótkadályok mögött, 45 kilométer távolságban vannak az erődítmények, amelyek Európa legszélesebb fennsíkján húzódnak végig. De nemcsak a legszélesebb, hanem a legegységesebb és legmegnyugtatóbb is. Ezen a 45 kilométer széles földszávon, a sima, növényzet nélküli területen napokig lehet haladni anélkül, hogy egy falut, egy lakást, egy lelket találna az ember utközben.

A világ legmodernebb és legtökéletesebb védelmi rendszere

Bár a nyugati határon sokkal későbbben kezdtek meg az erődítményi munkálatokat, mint a Távolkeleten, ezek még ma is sokkal tökéletesebbek. A Rappalóban megkötött német—orosz szerződés és a német technika és haditapasztalat jórésben Oroszország rendelkezésére állt. Utána pedig Franciaország állott munkába. Így a szovjet Maginot-vonalat, — a Balti tengertől a Dnyeszterig, amely 1300 kilométeren húzódik — a világ legmodernebb és legtökéletesebb védelmi rendszerének lehet tekinteni. Kivülről nem látszik semmi. Néhány szétszórt betonépítmény, mely békében a határőrök őrhelyéül szolgál — néhány magasan elhelyezett „örző ágyú“, reflektorokkal, jelző készülékekkel egymásután néhány száz méter távolságban. Azonban köztudomású, hogy a drótsövény és az erődítmények közötti terület aknákkal van tele. A „Maginot-vonal“ nemcsak egy erődítményvonalból áll, hanem több, párhuzamosan haladó erődítményvonalból. — Ezek között és ezek mögött számtalan földalatti hangár, óriási petróleumtárolókkal.

A Dnyesztermenti erődítmények nem annyira

tökéletesebb, viszont itt van a természetes akadály, a Dnyeszter. Nyugaton a Maginot-vonal tovább halad a lett határ mentén és csak az óriási kiterjedésű Peipus tónál szakad meg, amely szovjet-naszádok felügyelete alatt áll. A Maginot-vonal Leningrad alatt ismét kiépült és lezáródik a finn határ mentén egészen a Balti tengerig.

A Szovjetunió védelmét két részre osztották az európai Oroszország és a keleti Szibéria védelmére. A keleti teljesen független egymástól. A Maginot-vonal mögött négy hadsereg van. Ez 12-15 hadosztályból áll, melyet háboru esetén 18-ra tudnak felemelni. Van egy ötödik, tartalék hadseregük is, ezenkívül pedig a speciális gépesített osztagokkal kevert kozák lovashadseregük, Don mentén és Észak-Kaukázusban.

Ez a lovas hadsereg egyedülálló a világon. Egyetlen más hadsereggel sem lehet összehasonlítani. A lovaságon kívül el vannak látva tankokkal és fel vannak szerelve két vagy három lovas-kocsikra felszerelt gépfegyverekkel.

A távolkeleti hadseregnek még a szervezete is más

A távolkeleti hadsereg nemcsak teljesen külön áll az európai hadseregtől, a szervezése is egészen más. Ennek „Ovda“ a neve. Sokáig titokban tartották, hogy Chabarovszk székhellyel egy másik Ovda hadsereget is létesítettek. Sőt a japán viszály elmérgesedésével egy harmadik hadsereget is felállítottak — Mongóliában.

Hivatalosan Mongólia független állam, ténylegesen azonban szovjet köztársaság. Igen kevés ellátás mutatkozik a szovjet és mongol egyenruhák között és néhány ezredben mongol nyelven adják a parancsokat. A hadsereget azonban orosz tisztok képezték ki, a tüzérségük, a technikai osztagaik, gépesített csapataik oroszokból állanak. Csak a lovas hadseregük tisztja mongol. Így a mongol hadsereget harmadik orosz hadseregnek lehet tekinteni.

Emellett a Távolkeleten hatalmas hadiipari telepek vannak, amelyeknek nincs mit félniük az ellenséges légi támadásoktól. Mindent elkövettek, a távolkeleti hadseregük függetlenítéséért, hogy ha a két hadsereg el is lenne vágva egymástól, az nyugodtan folytathasson a harcot anélkül, hogy nyugatról érkező utánpótlásra volna szüksége emberanyag, vagy munició tekintetében. — Megteremtették élelmezés tekintetében is a függetlenséget, úgy hogy ezen a téren sem szenvedhetnek hiányt és a távolkeleti hadsereg ellátása biztosítva van.

CORSO

Ma: 3, 5, 7.15 és 9.30 órákor.

Egy szép asszony titka

Főszerepben: Lil Dagover és Paul Hartman.

Híradó.

UJ ISKOLA-ÉV ELŐTT

Irta: Gyárfás Elemér dr., szenátor

Néhány nap múlva megnyílnak az iskolák kapui s megkezdődnek a beiratások. Tanügyünk munkásai, iskolafenntartók, szülők és tanulók felkészülnek e napokra, melyek alatt az új iskola-év kulturális munkájának iránya fog eldőlni.

Valóságban belénk nevelődött már, hogy szeptember 1—10 között — különösen az elemi oktatásban — szivós küzdelem vár mindnyájunkra hitvallásos iskoláink érdekében.

Az eddig érvényben volt elemi oktatási törvény többféle képpen értelmezhető s többnyire a mi hátrányunkra alkalmazott rendelkezései miatt nagy éberség, teljes tájékozottság és elhatározott bátorság kellett ahhoz, hogy hitvallásos elemi iskoláink elnéptelenedését megakadályozhassuk.

A most kezdődő iskola-évben új elemi oktatási törvény nyer először alkalmazást s így fontos mindenkinek ismerni a régi és új törvény közötti eltéréseket.

Az első és igen fontos különbség, hogy az új törvényből hiányzik a régi törvény annyiszor vitatott 8. §-a, a névelőzést és a faji eredet kutatását alátámasztó szakasz: így tehát nincs törvényes alap arra, hogy önkényes és erőltetett félremagyarázásokkal, magyar anyanyelvű szülők gyermekeinek iskoláinkba való beiratkozását megakadályozhassák, vagy legalább is korlátozhatják és nehezíthessék.

Ennél is jelentősebb az a módosítás, melyet az új törvény a beiratkozás módjait és formáit tekintetében tartalmaz.

A régi törvény 19. §-a értelmében a szülők és gyámok, kik hitvallásos iskolákban akarták taníttatni gyermeküket, kötelesek voltak szeptember 1—10. között személyesen megjelenni az állami elemi iskola igazgatója előtt és írásbeli nyilatkozatot adni át, melyben megjelölték a gyermek nevét és az iskolát, hova a gyermeket beírni szándékoztak. Bár a törvény világosan nem írta elő, a gyakorlat oda fejlődött, hogy a jelentkezés megtörténte az állami iskolai igazgató u. n. doavadat állított ki annak részére, kinek hitvallásos iskoláinkba való beiratkozását az ő egyoldalú megítélése szerint nem kifogásolta s csak az így megtörtént jelentkezés után s a kézhez vett és aláírt doवाद alapján lehetett azután a gyermekeket hitvallásos iskoláinkba beírni, mert sajnos, számtalan esetben képtelenek voltunk védelmet nyújtani a beiratások szabálytalansága címén megtámadott iskoláinknak, ha minden egyes tanulóra vonatkozólag ilyen doवादát nem tudtuk felmutatni.

Az új törvény szövege honorálja a beiratásoknál elszemvedett sérelmek miatt szüntelenül hangzó panaszainkat s így most már nem utolsó sorban rajtunk múlik, hogy a gyakorlati alkalmazásnál is elejét vegyük e fájó sérelmek megismétlődésének.

Az új törvény 106. §-a is felállítja az általános szabályt, hogy minden szülő és gyám tartozik gyermekét a lakóhelye szerint illetékes állami elemi iskolába beírni.

Ez alól az általános kötelezettség alól azonban kivételt statuál a 107. § a) pontja, kimondva, hogy fel van mentve (scutit) e kötelezettség alól az a szülő, aki gyermekét az állam által engedélyezett hitvallásos iskolában taníttatja.

A szülőnek vagy gyámnak ezután is be kell adnia szeptember 1—10 között írásbeli nyilatkozatát az állami elemi iskolai igazgatóhoz, lényeges különbség azonban, hogy amíg eddig a hitvallásos iskolába való beiratás szándékát kellett bejelentenie s csak ennek megtörténte és tudomásul vétele után írhatta be gyermekét a hitvallásos iskolába — ami lehetővé tette, hogy állami iskolai igazgató előzetes cenzurálás alá vegye a hitvallásos iskolába való beiratkozásokat — addig az új törvény értelmében az állami elemi iskolai igazgatónak a szülő a hitvallásos iskolába való beiratás már megtörténte tényét jelentheti be tisztán abból a célból, hogy ellenőrizhető legyen, hogy a gyermek eleget tesz az általános tankötelezettség parancsának.

Az eljárás a régi törvény szerint az állami iskolai igazgatónál kezdődött s onnan kerültek a

szülők — a formások elintézése s az esetleges akadályok leküzdése után — a hitvallásos iskola igazgatójához, ki azután a nehezen megszerzett doवाद alapján a gyermeket beírta a hitvallásos iskolába.

Az új törvény alapján a szülő előbb a hitvallásos iskola igazgatójánál jelentkezhetik s ott beírathatja gyermekét: ennek megtörténte után, a már befejezett beiratás tényét jelentheti be az állami iskolai igazgatónak.

Ha tehát a szülők és hitvallásos iskoláink vezetői az új törvény rendelkezéseihez pontosan alkalmazkodva, mindenben szabályszerűen és öntudatosan járnak el, remélünk lehet, hogy a most kezdődő tanév elején nem fognak kiújulni a beiratásoknál elszemvedett régi fájó sérelmeink, annál kevésbbé, mert — mint előrebocsátottam — az annyiszor felpanaszolt névelőzési 8. § teljesen hiányzik az új törvényből.

Az iskolafenntartók kiadták a részletes utmutatásokat az új törvény alapján való eljárásra az iskolák vezetőinek, de szükségesnek látszott a sajtó nyilvánosságának segítségét is kérni ahhoz, hogy az új törvény rendelkezései minél szélesebb körben ismeretesek legyenek s ekként minden érdekelt szülő gyermeke taníttatása érdekében igénybe vehesse azokat az előnyöket és könnyítéseket, melyeket ismételt szorgalmazásunkra az új törvény engedélyezett.

Remélünk kell, hogy az új törvény pontos alkalmazása meg fogja szüntetni beiratási sérelmeinket s így hitvallásos iskoláink jóval népesebb tanulói létszámmal s az időközben — annyi várako-

Sportvonat Budapestre

utlevél nélkül,
csak egy személyazonossági
igazolvánnyal.

Aradról indul szeptember 12-én
Budapestre érkezik aznap

Budapestről visszaindul szept. 18-án
Aradra érkezik aznap

Az utazás ára Lei 1.800 személyenként
oda-vissza, számozott 3-ik osztályu
vagonokban.

A budapesti szálloda és kirándulások
költsége leiben fizethető.

Beiratkozási határidő: 1939. szept. 5-ig

Beiratkozások a:

WAGONS-LITS // COOK

menetjegyirodában, ARAD, Minorita-palota

A pontos idő idejében közölve lesz.

zás után — végre mégis folyósított államszolgálat révén elhetőbb állapotba került tantervekkel indulhatnak a most kezdődő tanévnek.

Százezrei voltak a razzian elfogott uzsorás álkoldusnak

Napi 600—1000 lei volt a koldulás eredménye

Iasi. A rendőrség egy razzia alkalmával elfogta Mahalu Gheorghe koldust. Megmotozása alkalmával 1759 lei készpénzt és 247.000 lei értékű váltót találtak nála. Kihallgatása során kiderült, hogy az 1759 lei a szombati koldulás eredménye volt, a nála levő váltók pedig iasii kereskedőktől és tisztviselőktől származtak, a kiknek uzsorakamatra pénzt kölcsönzött. A koldus vískórában házkutatást tartottak és megtalálták az egyik iasii bankra szóló csekkönyvét. A koldusnak többszázezer leies csekk-

számlája volt a bankban. Megtalálták annak a kérvénynek másolatát is, melyet Nicodim páriárkához intézett, akit arra kért, hogy engedje meg neki a székesegyház aittájában való koldulást, mert annyira szegény, hogy éhen halhatna a könyörületes lelkek nem segítenek rajta.

A koldus további kihallgatása során elmondta, hogy napi átlagos jövedelme 600 és 1000 lei között váltakozott, a szombati jövedelme 1500—2000 lei volt. A iasii hónap alatt 2500—3000 lei volt a koldulás napi eredménye.

Ma, csütörtökön nyílik meg

a budapesti Őszi Lakberendezési Vásár

Budapestről jelentik: A városi Iparosok és környékén megnyitásra teljesen készen áll az idei Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár, a kis- és kézmű iparnak ez az egészen nagyarányú kiállítása. A vásár rendezősége a legmodernebb lakberendezési és háztartási árucikkek és eszközök teljes kollekcióját mellett hatalmas szórakoztató látványosságokról és szerfelett tanulságos versenyekről is gondoskodik. A látványosságok sorozata még az utolsó napokon is bővült és egész eredeti módját találták annak is, hogy miképpen döntik el a különböző versenyeket. A vásár minden napján reggeltől estig tartó főversenyek eredményeit például aként állapítják meg, hogy a néző közönség tagjai közül kisorsolnak huszat és ezt a husz látogatót hívják meg a frissen készülő ételre mekek nagyszabásu bankettjére.

A vásár féláru utazást biztosító igazolványait, amelyek vízum nélküli határátlépésre is feljogosítják a látogatókat, 13 országban árusítja minden utazási és menetjegyiroda és ilyet bárki szerezhethet magának. A kedvezmények aként érvényesek, hogy a látogatónak legkésőbb szeptember 11-én napjának déli 12 óráig kell Budapestre megér-

keznie, a visszautra pedig szeptember 21-én napjának éjfélig érvényes az utazási kedvezmény. A vízum, amelyet Budapesten kell utólag beszerezni s amelyért mindössze P. 250 kezelési illetéket kell leróni, a határátlépéstől kezdve kerek egy hónapig jogosít magyarországi tartózkodásra.

A CFR korlátozó intézkedései a nemzetközi utasforgalomban

Bucaresti. A nemzetközi helyzetre való tekintettel és a nyugati államok vasútzagazgatóságainak rendelkezései következtében a CFR, is kénytelen volt a nemzetközi viszonylatban bizonyos korlátozó intézkedéseket fogantatni. Tegnap óta a Bucaresti—Budapest—Bécs—Salzburg—München—Stuttgart—Strassburg—Páris—London közötti Orient-expressz csak Budapestig közlekedik. A hálócsésik is csak Budapestig járnak. Franciaországgal a vasúti összeköttetés csak Jugoszlávián, Olaszországon és Svájcban keresztül tartható fenn. A Lengyelországon át irányított berlini gyorsvonat sem indult el.

FORUM filmszínház.

Ma szezonnyitó erdélyi premier,
Az év legnagyobb és legszebb filmjévé,

„KENTUCKY”

A Szenvedélyek városa című világlágerrel

LORETTA YOUNG és RICHARD GREENE-vel a főszerepben.

Előadások 5, 7.15 és 9.30-kor.

Telefon 20—10.
Jegyelővétel délelőtt 11—1.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre... 840 l. || Negyedévre 210 l.
Félévre... 420 l. || Egy hónapra 70 l.

Egy távirat margójára

A világsajtóból a rádióból, távbeszélőből és a legkülönbözőbb hírtörési helyekről érkező izgalomteljes jelentések között az utóbbi napok szenzációját közül az alábbi jelentés ragadta meg mindenféle a világ figyelmét:

Londonból jelentik: Az angol rádió kedden éjjel a béke megmentése érdekében istentiszteletet közvetített az egyik londoni templomból, ahol a hívek százal Hitlernek és vezérkarának, valamint az angol király és kormányának életéért könyörögtek az Egek Urához...

Csodálatosnak tetszik az első pillanatban, hogy ma, amidőn Londonban lövészárokat ásnak és Berlinben csak utalványokkal lehet vásárolni, amikor az angol külügyminiszterium Locarno-termének berendezését vidékre szállítják a British-muzeum és a párisi Louvre kincselvel együtt, hogy ellenséges repülőök bombái kárt ne tegyenek a művészeti értékekben, akkor... akkor egyáltalában megtörtént, ami megtörtént Londonban 1939. augusztus 29-én.

Ha széjjeltekintünk a világban, mindenütt lázas izgalommal telített, háborús előkészületeket látunk. Határokat zárnak le és mindenütt újabb és újabb korosztályokat álltanak fegyverbe. Ebben a pillanatban Európa tízmillió katonája áll lábhoz tett fegyverekkel a határokon és a leartott tarlókon drótakadályokat húznak, hogy a mezőket nemsokára a lángszórók vörös orchideái tarkítsák, melyeket a fekete Halál csontos keze szokott learatni.

A Downing-streeten Chamberlain aggódva rázza meg ősz fejét és kétkedve néz Halifax lordra: talán mégis biztos a dolgában, tudja, hogy az angol nép egy emberként áll mögötte és — ha kell — az elegáns angol gentlemanek holnap talán már a frontokon dgasztják a vérrel keveredő szennyes sarat...

Ebben a feszült légkörben, ebben a vihar előtti lázas túlfűtöttségben egy londoni templom tömlénes télihomályában harangzúgással és orgonabugással alafestett kórus énekétől kísérve térdelnek angol férfiak és nők, anyák és apák kiknek katonaköteles gyermekeik vannak, hitvesek és gyermekek, akiket egy háború gyaránt borzalmasan érintene... Imádkoznak VI. György, Hitler és vezérkarai életéért.

De talán nekik van igazuk. Ezekben a napokban az talán meg talán a legjobb utat, aki nemcsak a maga, hanem a mások vezetőinek életéért is imádkozik. Sőt, mindenekelőtt másokéért, az esetleges elleniek vezetőinek életéért. Mert ha a világbirodalmak vezetőinek határozata folytán egyszer elháríthatatlanul és megmáshíthatatlanul elszakadnak a láncokról a világpuszítás üvöltő hiénái, akkor csak az Isten csodátevő akaratára lehet valamennyiünk számára eléggé irgalmas és kegyelmes...

SZOMORY JENŐ

— IDŐJÓSLAT. Derült idő és a hőmérséklet emelkedése várható.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 11.00, London 19.30, Newyork 442.50, Brüsszel 74.75, Milánó 23, Berlin 176.50. A többi árfolyamot nem lehetett beszerezni.

— Franasovici párisi nagykövét Bonnet külügyminiszternél, Párisból jelentik: Franasovici, Románia párisi nagykövete kedden délután hosszabb megbeszélést folytatott Bonnet külügyminiszterrel.

— Az új horvát bán hivatalbalépése. Belgrádból jelentik: Valamennyi lap hosszú cikkben emlékezik meg Szubaticsnak, Horvátország új bánjának hivatalbalépéséről. Szubatics az összes horvátok nevében kifejezte hűségét a királyi család iránt, majd pedig felhívta a hánság valamennyi tisztviselőjét, hogy munkálkodjanak a király, a hánság és egész Jugoszlávia javára.

— BORZALMAS ARÁNYU FÖLDRENGÉS DÉL-AMERIKÁBAN. Buenos Aires Tegnapi nagyarányú föld rengés teljesen elpusztította Pomacachi városát.

— Intézkedés a tanerők szabadságáról. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszterium rendelete szerint a jövőben a tantestület tagjai szabadság iránti kérvényeiket hivatalos úton és jól megindokolt esetben küldhetik a miniszteriumba. A szabadság jóváhagyása nélkül egyetlen tanerő sem hagyhatja el az iskolát.

— Kigyulladt az Adesgo-gyár raktára. Bucurestiből jelentik: Az Adesgo-gyár raktárában tegnap tűz keletkezett. A gyorsan megérkezett tűzoltók egy óra alatt elfojtották a veszedelmet. Érdekes, hogy egy napon belül ez a negyedik tüzeset volt Bucurestiben és 18 órán belül a második. A hatóságok azt hiszik, hogy bűnös kezek idézték elő a tüzezt.

Okos szülő

beiratás előtt gyermeke szemelt szem-
orvossal megvizsgáltatja és

szemüveget bizalommal csakis

GÁRDONYI szakításteremtől
vásárol
Dációval szemben.

— A CFR pilótaiskolájának avatása. Általános érdeklődés nyilvánul meg városzerte a vasárnapi repülőünnepség iránt, amelyet a CFR pilótaiskola felavatása alkalmából rendeznek meg. A rendezőség gondoskodott arról, hogy a volt Palace-kávéháztól a repülőtérrig a CFR teherautók teljesen díjmentesen szállítsák a közönséget. A repülőünnepség fél 10 órakor istentisztelettel kezdődik, majd a CFR pilótaiskola növendékei motornélküli gépekkel bemutató repülést végeznek. Ezt követően utasszállító gépek sétarepülést végeznek a város felett. A nagyszabású repülő-meetingre a belépés díjtan.

— Morgenthau hazautazott Európából. Ber-gen. Morgenthau, amerikai pénzügyminiszter meg-

szakította szabadságát és egy amerikai hatón visszautazott az Egyesült-Államokba.

MOTEANU
LEANYINTÉZET

Calea Victoriei 176, Bucuresti.

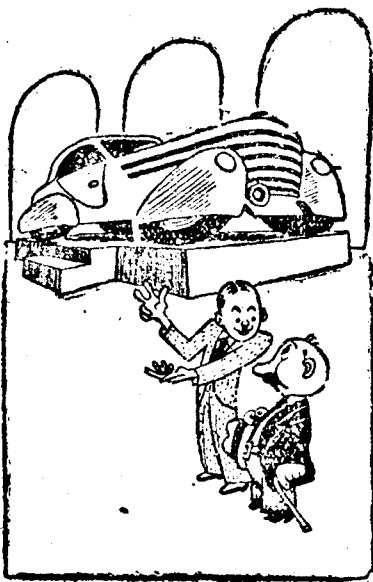
Teljesen renovált iskolaépület.

Beiratásokat elfogad állami licéumi kurzusok, valamint szabad kurzusok részére a román, német és francia nyelvek tökéletesítése céljából.

— Bogdan, a Rapid FC játékosja visszaérkezett Franciaországból, Bucurestiből jelentik: Bogdan, a Rapid FC játékosja szerdán délután visszaérkezett Franciaországból, mivel Franciaországban a bajnokságot a katonai behívások miatt felfüggesztették.

— AZ ARADI RENDŐRSÉG KATONAÜGYI OSZTÁLYA közli mindazokkal a 6-os pioner-ezredhez tartozó katonakötelesekkel, akik szeptember 9-re szóló zöldszínű behívóparancsot kaptak hogy augusztus 31-én, csütörtökön délelőtt, vagy délután a hivatalos órák alatt okvetlenül jelenjenek meg a központi rendőrség épületében működő katonai-ügyi osztályon.

Német humor!

— Remek kocsi, másfél óra alatt érhet vele Hamburgba...

— Akkor sajnálom, nem veszem meg Semmi keresnivalóm Hamburgban.

— Új hétfői lap: „Független Magyarország”. Budapest. Bajcsi-Zsilinszky Endrénék, a független kisgazda-párt egyik vezérének szerkesztésében új hétfői lap indul meg „Független Magyarország” címen.

— VEGYESBIZOTTSÁG TÁRGYALJA LE AZ ÁLLAM ÉS A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ KÖZÖTT FÜGGŐBEN LEVŐ KÉRDÉSEKET. Szeptember elején a kisebbségügyi miniszteriumban összeült az a vegyesbizottság, amelyet az erdélyi római katolikus egyház és az állam között felmerült függő kérdések rendezésével bíztak meg. Az állam részéről Lucian Borcea dr., a nagyszabású ügyvédkamara dékánja és Garolu I. dr., a brassói ügyvédi kamara dékánja szerepelnek a bizottságban, míg a római katolikus egyház és intézményei, valamint a római katolikus státus képviselőiben Durkovics dr., a bucurestii római katolikus érsekség vikáriusa és Gyváfás Elemér dr. ügyvéd, a római katolikus státus vezetőjének elnöke vesznek részt a tárgyalásokon. A bizottság titkára Lazar Jacob dr. egyetemi tanár.

DIANA

kinesnél többet ér!

— Halálozás. Ungár Vilmos Gyula okleveles gazda, terménykereskedő életének 45-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése pénteken délután fél 3 órakor lesz a neológ zsidótemető halottsházából. Ungár Vilmossal Arad kereskedőtársadalmának egyik köztisztelőben és közszeretőben álló egyénisége kötött el az élők sorából.

Fleischerne, Deutsch Margit ha a német, a német-francia-an-nyelv tanítást szept. 1-én újból meg. oszt. Csoport tanítás: a vállalat, kezdők és haladók részére. Str. Siborgha. Poni. 9.

— Kreolint ivott cukka helyett! Bucuresti. Blavo Stocia szolga, aki str. Pulherarjei 12. számu házában volt alkalmazva, a háziak távollétében egy üveg cukát akart magához venni. Tévedésből egy kreolinnal telt üveget vett el és annak tartalmát megitta. Borzalmas kínok között kiszervegett.

— Házasság. Marszel József és Borsi Rózsika f. hó 31-én házasságot kötnek a Minorita-templomban, déli 12 órakor. (Minden külön értesítés helyett).

— Dr. Goldschmidt Lipót gyermekorvos ismét rendel. Bul. Carol 33. (Törvényszéknél).

— Vaiszlovich Emil szabadsághelyezéséről szeptember 4-én dönt a törvényszék. Nagyváradról jelentik: Megemlékeztünk arról, hogy Vaiszlovich Emil, a Park-szálloda tulajdonosa, aki politikai vétség miatt másfél évi büntetését a nagyváradai fogházban tölti, beadvánnyal fordult a bírósághoz és hivatkozva a vonatkozó rendeletre, hátralevő büntetésének elengedését kérte. A törvényszék szüneti tanácsa, Balog Péter elnökletével a tegnapi tárgyalást ismét elhalasztotta. A halasztásnak az az oka, hogy a bírónyelgyelölőség, amelynek tagjai dr. Kálnay Andor törvényszéki tanácselnök, Ceneja hirtőnigazgató, dr. D. Berariu törvényszéki orvos, Stancu tanító és a hirtőn papja, csak részben írták alá a véleményezést. Ugyanis ez a bizottság véleményezi az esetleges szabadsághelyezést. Miután azonban az ötös bizottság két tagja még nem jegyezte alá ezt az okiratot, a Balog-tanács, annak kiegészítése céljából szeptember 4-re halasztotta Vaiszlovich Emil szabadsághelyezés-kérésének újabb tárgyalását.

— Ha influenzaja van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a tejeszentes „Ferenc József” keserűvíz használatával által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Százötven zergét eithetnek el Románia területén a vadászok. Déváról jelentik: Az ország egyik legérdekesebb egyesülete a romániai zergvédő egyesület, most tartotta rendes évi közgyűlését Déván. Az egyesület dönt évenként arról, hogy az országban a vadászidényben hány zergét lehet eiteni. A most kezdődő szezonra százötven zerge ejtését engedélyezték a vadászoknak, ebből százhusz bakk, harminc sutá. Hunyadmegyére hatvan esik ebből a számból, mert a megyében lévő Retyezáton található az országban a legtöbb zerge, számuk körülbelül ezeröttszáz. Az egyesület határozata jóváhagyás végett a földművelésügyi miniszteriumba kerül. A múlt évben sok idegen vadász fordult meg Hunyadmegyében, de az idén mindössze ketten jelentették be részvételtüket, egy német herceg és egy svájci gróf, úgy hogy a zergék birodalmában nem lesz valami nagy „idegenforgalom”.

— Nyugdíjasok kölcsönös Segélyző Egyesülete (Str. V. Goldis No. 6.) Felhívjuk a volt Arad-Csanádi vasút azon nyugdíjasait, akik 1922. április 1-e után mentek nyugdíjba és Aradon, vagy vidéken laknak, hogy pontos lakcímüket hozzánk bejelentik. Az elnökség.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó ünneplése

Temesvári tudósítónk jelenti: A királyi helytartó-ságon tegnap ünneplték meg dr. Marta Alexandru királyi helytartó névnapját. Ebből az alkalomból az összes ügyosztályok vezetői dr. Ciupe Gheorghe vezértitkár vezetésével megjelentek a helytartó előtt és a vezértitkár formás beszédben üdvözölte dr. Marta Alexandrut és rámutatott azokra a valóban nagyjelentőségű közigazgatási munkákra, melyeket a helytartó rövid egyéves működése alatt kifejtett. Marta Alexandru dr. helytartó meghatva fogadta az üdvözlést és a szerencsekívánatokat, majd abban a reményben, hogy munkatársai továbbra is ilyen lelkesen dolgoznak, mint eddig kifejezést adott annak a reményének, hogy az eddigi szép és eredményes munkásságát a temesi tartomány helytartósága fokozni tudja.

— Magyar főpapok eskütétele. Budanestről jelentik: A magyar kormányzó kezébe ma délelőtt a következő új főpapok tették le a hivatalos esküt: Grubics Milán rosznyói, Grösz József szombathelyi, dr. Capik Gyula veszprémi és dr. Madarász István kassai megyéspüspökök.

— Litvánia megőrzí semlegességét. Kaunasból jelentik: A litván távirati iroda jelentése szerint, bár a kormány minden tekintetben meg óhajtja őrizni semlegességét, a nemzetközi feszültségre való tekintettel az eddig behívott tartalékosok számát megkettőzte.

— Fiatalokor bűnözőt fogtak Temesváron. Az Aradi Közlöny temesvári tudósítója jelenti: Muntean Timotei tisztviselő felesége tegnap reggel, mielőtt a konyhában az ebéd főzésével volt elfoglalva, arra lett figyelmes, mintha valaki a hálószobában járna. A szobába sietett, ahol a szekrényeket tárva-nyitva találta és azonnal megállapította, hogy azokban néhány perc előtt meg avatlan kezek jártak. Kulatni kezdett a szobában a betörő után, mert sejtette, hogy annak még nem volt ideje elmenekülni. Tüvé tette a szobát a hivatalos látogató után és végül is az ágy alatt sikerült egy férfi megpillantania. Az asszony nem vesztette el lélekjelenlétét. A férfi kicsüngő kezét megragadta az ágy szélénél és a betörőt kirántotta onnan. A tízennyolc év körüli fiút maga után vonzolta és a fűdőszobában rázárta az ajtót, majd értesítette a rendőrséget. A rendőrség kiderítette, hogy a betörő Patay Barna tizenkilenc éves, Érszentmihály községbeli fiú, aki elmondotta, hogy nincsen foglalkozása és az ottani csempészekkel állott összeköttetésben. Amikor forró lett lába alatt a talai, Temesvárra menekült. Itt a Kunszt-telepen, a város híres nyomortelepén kötött ki. Megismerkedett egy asszonnyal, azzal összeköltözött s már három gyerekük is van. A fiú lopásokból élt. A rendőrség most azt igyekszik megállapítani, hogy a fiatalokor bűnöző lelkét milyen betörések és büntények terhelik.

EPSTEIN TIBOR

okl. hegedűművész

hegedűtanítást szeptember 1-én megkezd. Válassza kezdőket haladókat előkészít zeneakadémiai vizsgákra. Jelentkezés d. u. 2-4-ig. Str. I. G. Duca 15-17. — Telefon 17-80. 3990

— A Zs. Nőegyl. Ifjusági tagozata tisztelettel meghívja Napközi Otthona pártfogóit, szept. 3-án, d. u. 5 órakor tartandó kávé- és fagyalt-délutánjára, amelyet Napközi Otthonának javára a Zs. Kulturház összes termeiben és kertjében rendez meg. (Str. Consistoriului 18). Érdeklődőket, gyermekeket, örömmel lát a rendezőség.

— A bélben keletkező mérgek által okozott rosszulléteknél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, gyors és alapos bélkiürítő hatásánál fogva, gyakran a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— Kodolányi János: József, az ács. A címnovala egyike a modern magyar irodalom legremekesebb elbeszéléseinek. Számos hasonló értékű sorakozik még e kitűnő írás mögé ebben a könyvben mely Kodolányinak kis regényzámba menő elbeszéléseit tartalmazza. Kodolányi elbeszélései tömörségükkel, szerkezetük kristályos kerekességével, a bennük megnyilatkozó hatalmas erővel a kiváló író imponáns munkásságának jellemző alkotásai — és nem kevésbé fontosak mint Kodolányi országos sikert aratott nagy munkái. Ezek a kisebb írások is a legjobb idők kiváló magyar elbeszélőit juttatják eszünkbe. Kodolányi János: József, az ács című műve az Athenaeum kiadásában jelent meg. 320 oldalas, szépen kiállított kötet, ára 178.— lei (könyvnapra 145.— lei). A júniusi könyvnapra jelent meg és Romániába kb. július közepén érkezett. Az Athenaeum többi könyvnapon könyvei: Móricz Zsigmond: Fletem regénye, 400 oldal, 178.— lei (könyvnapra 135.— lei). Adv. Összegyűjtött novellái 520 oldal egészvászonkötésben, 251.— lei (könyvnapra 158.— lei). A könyvnapon Karinthy: Igy irtok ti, 380 oldal, 158.— lei (könyvnapra 79.— lei) és Hunyady Sándor: Jancsi és Juliska 119.— lei (könyvnapra 59.— lei), már beérkezett és kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAIÓS gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 8.
KAIN gyógyszerár, Calea Banatului 1.
NIEDERMAYER gyógyszerár, Str. Cioidu.

— Kéménytűz. Szerda este 9 óra tájban az I. G. Duca-ucca 12. számú házban kéménytűz keletkezett. A tűzről értesítették a tűzoltóságot, amely rövidesen megjelent a helyszínen és lokalizálta a veszedelmesnek mutató tűzet.

Fenvőné Molnár Erzsébet a zongoratanítást ismét megkezdte. Str. Eminescu 2. — Telefon: 16-81.

ISKOLAI HIREK

Beiratás a katolikus elemi iskolába. A katolikus elemi fiúiskolában (Str. Ioan Calvin 22.) a beiratások szeptember 1-én kezdődnek és bezárólag szeptember 6-ig tartanak hétköznapokon 8-1 óra között. A törvényes rendelkezések szerint a szülő, vagy gyám szabadon határozhatja meg, hogy gyermekét milyen iskolába akarja járatni. E tekintetben más vallás sem képez akadályt és az anyanyelv az irányadó. A megfelelő törvényes formák között más iskolából is átirathatók a gyermekek a felekezeti iskolába. Részletes felvilágosítást a hivatalos órák alatt ad az igazgatóság.

Iskolai beiratások a kath. magyar tanonciskolában. A most megnyitott kath. magyar tanonciskola I. osztályába a beiratások szeptember 1-től kezdve lesznek hétköznaponként 9-1 óráig (Str. Ioan Calvin 22.). Beiratkozhatnak minden keresztény magyar iparos és kereskedőtanonc, aki most szerződött el tanoncnak s így most kezd tanonciskolába járni és azok a tanoncok, akik a tanonciskola I. osztályát kijárták ugyan, de osztályisméltésre utasították őket. A beiratkozás alkalmával az állami anyakönyvi kivonatot és keresztlevelet, az állampolgársági bizonyítványt, az utolsó iskolai bizonyítványt, valamint a tanoncszerződést is be kell mutatni. Beiratási díj 100.— lei, tandíj ugyanannyi, mint az állami tanonciskolában. Mindennemű felvilágosítást ad a hivatalos órák alatt az igazgatóság.

— Olyan egyénnek akinek belülről elégtelen s ezért emésztése meg van zavarva és éjjel nem tud aludni, ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát.

Több milliót sikkasztott Bucuresti pénzügyigazgatója

Bucurestiből jelentik: Isidor Cristea, a főváros volt pénzügyigazgatóját, négy más hivatalnokkal egyetemben, közpénzek elsikkasztásának vádjára alatt tartóztatta le az ügyészség. Spireanu ügyész, aki a vizsgálatot vezette, a vádalahelyezési okirat megszerzése előtt újabb feljelentéseket kapott Cristea ellen más büncselekmények elkövetése miatt is, mire elhatározta, hogy egyesíti a különböző feljelentések ügyében megindítandó vizsgálatot.

Néhány napos vizsgálat nyomán megállapítást nyert, hogy a volt városi pénzügyigazgató egy Veluda nevű pénzügyi ellenőr által kiállított 2,450.000 lei értékű utalványt irt alá Netcu mérnök nevére, akinek ezt az összeget már egyszer kiutalták. Kiderült az is, hogy egy 44 millió leies összegből, amelyet alantás hivatalnokainak kellett volna jutalék címén kifizetnie, Cristea igazgató nagyobb összegeket elsikkasztott.

A letartóztatási végzést, amelyet közpénzek elsikkasztása és idegen alapok elmulasztása címén bocsátottak ki ellene, a törvényszék megerősítette.

Ma, csütörtökön este az „Obsitos” a színtársulat szezonzáró előadása

A Mihályi-társulat ma, csütörtökön este befejezi vendégiátékát, mert az igazgató játszási engedélye lejárt és így — annak ellenére, hogy a közönség szívesen venné a meghosszabbítást — nem áll módjában további előadásokat tartani. A lelkes kis társulat: mindent elkövetett, hogy a közönség szeretetét elnyerje és ez becsületes munkával sikerült is. A nagy igyekezettel, lelkiismerettel kihozott előadások elérték hatásukat: a közönség minden este kitűnően szórakozott és rokonszenvét azzal igazolta, hogy minden este megtöltötte a Central-mozgó kellemes kerthelyiségét.

A színtársulat utolsó előadása során Kálmán Imre örökbecsű operettje, az „Obsitos” kerül színre kifogástalan előadásban. A gyönyörű operett próbái napok óta folynak és így a tökéletesen pergő előadás biztosítva van. Ugy a szép meseszöveg, mint a remek muzsika maradék nélkül érvényesül. Az utolsó előadásban a társulat minden tagja fellép. Papp Ella, Palucz Vilma, Varga Ilona, Raina Babi, Kemény Juci, Rácz Nelly, Sugár Jenő, Berengh Béla, Lukács Ede, Haller Sándor, ezenkívül a vendégszereplő Felhő Ervin egyéniségükhöz illő szerepet alakítanak. A búcsúelőadás iránt nagy az érdeklődés és bizonyos, hogy az utolsó estén is telt ház lesz. Jegyek elővételben Oláh Sándor főtéri könyvesboltjában, este a színházi pénztárnál.

Kedvezőtlen időjárás esetén az előadást a Corso-mozgó helyiségében tartják meg.

MEGHÍVÓ

az aradi Magyar Népközösség III. kerületi tagozatának közgyűlésére

Ma este fél kilenckor tartja alakuló és tisztikarválasztó közgyűlését a Magyar Népközösség III. kerülete az Iparos Otthon nagytermében. E kerülethez tartozik: a főútvonal a lutheránus templomtól a nagyállomásig összes mellékúccáival, a Radnei-ut a vasúti átjáróig összes mellékúccáival a villanegyed a nagyállomás környéke a városligetig és az Astra-gyárig, a tisztviselőtelep, a gyermekkórháztól sugárirányban kiinduló négy ucca: Saguna-ut baloldala, a Mărăsesti-ucca, a Cosbuc-ucca és a Kórház-ucca a mellékúccákkal együtt, a Mihai Viteaz-tér a betorkoló uccákkal, a ligetbe vezető Mocloni-ucca a mellékúccáival és a Holtmaros-sor. Hivatalos a közgyűlésre körzetünk magyarságának minden férfi és nőtagja, függetlenül tehát attól, hogy be van-e már szervezve a közösségbe, vagy még nincsen. Beiratkozni a közgyűlés előtt is lehet az ottlevő körzetvezetőknél és főszezőknél.

Felkérjük e városrészt magyarságát, vegyen részt minél nagyobb számban a kerületi közgyűlésen, hogy ezzel is kifejezésre juttassuk összetartásunkat és magyarságunkhoz való ragaszkodásunkat. A közgyűlést a rendőrség engedélyezte, így nincs semmi akadály annak, hogy kerületünk is megválassza azokat, akiket kerületünk vezetésére alkalmasnak tart.

A hatóság gyanúja szerint

Gyilkosság áldozatául esett a „hirtelen elhunyt” kolozsvári szabósegéd

Kolozsvárról jelentik: Megirtuk már, hogy augusztus 17-én hajnalban váratlanul elhunyt Péter Dezső, Matia-ucca 4. sz. alatt lakó szabósegéd. A fiatalember előző este meglátogatta menyasszonyát, majd az egyik közeli étteremben együtt vacsorázott egy Farkas nevű barátjával. Hazatérve lakására, rosszulérről panaszkodott lakótársának. Később rosszuléte anynyira fokozódott, hogy kihívták a mentőket. Az orvos epilepsiára gyanakodott s adott egy injekciót. Péter néhány percen belül jobban érezte magát s lakótársa megnyugodva lefeküdt. Annál nagyobb volt meglepetése reggel, amikor Péter Dezsőt holtan találta ágyában. Pétert el is temették s talán soha sem derült volna fény az ügyre, ha néhány nappal ez előtt névtelen levelet nem kap a kolozsvári ügyészség, amely szerint Péter Dezső nem természetes halállal halt meg, hanem megmérgezték. Kernbach Mihály dr. törvényszéki orvosszakértő felboncolta a kihaltolt holttestet és megállapította, hogy belső szervein mérgezés által keletkezett belső elváltozások észlelhetők. A bucarestii vegyelemző intézet megerősítette Kernbach dr. szakvéleményét, s ennek alapján az ügyészség megindította a vizsgálatot.

Kedvezményes utazás

New-Yorkba

a világkiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások

Canadába

Középamerikába

Ausztráliába

Délamerikába

Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és
prospektusok

ORT. utazási irodában:

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand No. 9.

Telefon 21-77.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4.41.65.

SPORT KÖZLÖNY

Paál Jób riportja:

Mr. Dwight Davis beszél a Davis Cup megalapításáról

A Filippini-szigetek kormányzója elmondja, hogy bostoni diák korában, huszonegyesztendős fejjel azért alapította meg a Davis Cup-öt, mert egyrészt a teniszt tartotta minden sportok legnemesebbikének, másrészt: mert így akarta közelebb hozni egymáshoz a világ népeit...

COPYRIGHT by Jób Paál. — Utánnomás tilos.

Mire ezek a sorok napvilágot látnak, már az Újvilág partjai felé tartanak — vagy talán meg is érkeztek oda — Jugoszlávia teniszbajnokai, akik ebben az évben legyőzték Európa minden nemzetének teniszezőit és Amerikában küzdenek meg az ausztráliai csapattal a Davis Cup-ért.

E mérkőzés eredményét feszült figyelemmel lesi az egész világ.

A világ minden teniszjátékosának álma: a DAVIS CUP.

Az az ezüst serleg, amely a győztes csapat birtokában marad addig, amíg egy másik csapat el nem hódítja. Alig van újság az öt világrészben, amely ne közölte volna ennek a diszes serlegnek a fotografiáját. A lepedőnagyságu világlapok archívumaiban úgy tartják evidenciában a Davis Cup kliséjét, mint Mussolinit, a Himalayát, vagy a Zepelint. A Davis Cup őrzőjének lenni: többet jelent az olimpiai győzelemnél és azok a játékosok, akik magukkal viszik az ezüst serleget, népszerűbbek a legjobbet szereplő politikusknál is.

Nevüket ismeri az egész világ.

E nevek így jelennek meg az újságok hasábjain: „A Davis Cup győztese”.

E három szó glória fényével ragyogja be a homlokukat.

Interjú a Davis Cup megalapítójával

Pár évvel ezelőtt alkalmam nyílt hozzá, hogy beszéljek azzal az emberrel, aki a sportvilágot ezzel a serleggel megajándékozta.

Mr. Dwight Davis akkor még a Filippini szigetek kormányzója volt, ma már nyugalomban él Newyorkban. Feleségét — pár hónappal ezelőtt nunyt el Mrs. Davis — akinek izületi gyulladása volt, kísérete el Pöstyénbe és társaságában volt két lánya is: Helén és Cynthia. Sudár termései, szökén csillogó misszerek voltak a Davis-lányok, Helén remekül játszott golfot, Cynthia pedig kitűnően kezelte a teniszütőt. Egyben megegyeztek egymással: mind a kető remekül táncolt. Emlékszem rá: Cynthiaának egyszer a fiatal Apponyi Geraldine komtesz — abban az időben Zog hitvészt egy indiai maharadza akarta hazavinni csipkés palotájába — volt a partnere és Mr. Davis künn járt Nagyapponyban, amelynek gazdjához régi barátság fűzte.

Mr. Davis először nézett végig Pöstyénben olyan európai mérkőzést, amelyen Davis-csapatok küzdöttek egymással. Az ausztráliai csapat — Crawford világbajnokkal és partnerével, Hopnerrel — küzdött a csehszlovák csapattal, amelyben akkor még Ján Kozeluh és Menzel játszottak. Közvetlenül a mérkőzés után fogadott Mr. Davis.

Ma hatvan esztendő a Davis Cup megalapítója, amikor én beszéltem vele, pár évvel fiatalabb volt, de: nem nézett ki annyinak, amennyinek korát az utlevele feljuttatta. Mindössze a haja volt fehér, mint a hó. Dus fürtjei beborították a homlokát. Meglátszott rajta, hogy a sport fiatalít. Annak ellenére, hogy amerikai, a tipikus angol benyomását tette. Ötözködésében és modorában egyaránt. Naponta a mozioperatőrök és fotóriporterek offenzíváját kellett visszavernie. Újságíróval nem állt szóba. Azt mondta, ha intervjút kértek tőle: pihenni jöttem... Én voltam az egyetlen riporter, akit fogadott. Winter Imre, a fürdő kitűnő igazgatója, akivel ma is meghitt barátságban él, úgy irányította a találkozásunkat, hogy Mr. Davis nem adhatott kocsarat.

Férfigyengeség

kezelendő az „OKASA” hormonos készítménnyel Dr. Lahusen utasítása szerint.

Kisdobozt 350 leiért, nagy dobozt 650 leiért küld vidékre postautalvány ellenében dr. Const. Gucci Bucuresti, Calea Victoriei 33. (Palatul Frascati). Kivánságra, kimerítő, gazdagon illusztrált brosurát küld díjmentesen, zárt borítékban, minden felvett személyének Nifar“ S. A. R. Serviciul Stiintific. Bucuresti, Str. Maria Rosetti No. 47.

Az egyik előkelő pöstyéni hotel kertjében ülünk le az asztal mellé és én így szóltam hozzá:

— Mondja meg nekem Mr. Davis, miért alapította a Davis Cup-ot. Mi vitte rá, hogy a sportvilágot ezzel a serleggel megajándékozta?

Politika és sportszennvedély...

Két könyökét rátámasztotta az asztal lapjára, maga elé nézett és beszélni kezdett.

Lágyan és szeretettel, Romantikus szerelmesek szólnak ugy ideáljukról, ahogyan ő a Davis Cup-ról, egyetlen szerelméről beszélt. Ezeket mondta nekem:

— Huszonegy esztendő voltam, amikor a század első esztendejében, 1900-ban megalapítottam a Davis Cup-ot. Bostonban tanultam az egyete-

„Közelebb akartam hozni egymáshoz a világ népeit...”

— Fejlesztetni akartam magát a teniszt, de közelebb akartam hozni egymáshoz a világ népeit. Huszonegy éves fejjel erről álmodoztam... Az volt a véleményem és ez ma is, hogy a sport nemességére sokkal inkább közelebb tudja hozni egymáshoz a nemzeteket, mint a diplomáciát vagy a politika. Hiszen ha az életben mindnyájan más nyelvet is beszélünk, a sportban közös a nyelvünk és azok, akik a sportban megszerették egymást, tartozzanak bármelyik nációjához is a világnak, közelebb érzik magukat egymáshoz.

— Az események beigazolták azt, hogy nekem van igazam. Abban az évben, amikor a Davis Cup-ot megalapítottam, csak Anglia és Amerika küzdöttek egymással a serlegért, most már harmincöt nemzet vetekszik egymással és amíg a Davis Cup megalapításának esztendejében egész Japánban mindössze egyetlen teniszpálya volt csak, addig ma a távol Kelet szigetországa telis tele van teniszpályákkal és a japánok a világ legjobb teniszjátékosainak sorába tartoznak.

— Barátaim, különböző országok tekintélyes diplomatai mondták nekem, hogy a Davis Cup nagyon sok jeget tört meg, igen sok alkalmat nyújtott ahhoz, hogy a sport mezején jöjjenek össze a legjobb társaságok különböző nemzetiségű tagjai és ma, öszülő fürtökkel a fejemen, nyugodtan és büszkén mondhatom el, hogy amit ezerkilencszázban, huszonegy éves fejjel vártam a Davis Cup megalapításától, ez be is teljesedett. Közelebb jöttek egymáshoz a nemzetek és népek...

Közbevettem:

— Mr. Davis, Ön nem hiszi azt, hogy... Nem engedte, hogy befejezzem a mondatot.

Kék szemével rám nézett és így mondta:

— Tudom, hogy mit akar mondani. Azt, hogy soha nem volt akkora szakadék a nemzetek között, mint most van. Azt, hogy soha nem tombolt úgy a gyűlölet, mint most... De: nincs igazá. A népek között, a

Tanasescu és Badin részvételével

nagyszabású meghívásos tenisz-versenyt rendez a kerületi szövetség

Az alkerületi tenisz-szövetség az aradi bajnok verseny után újabb, minden eddigi méretet feljúlmaló, nagyszabású meghívásos tenisz-versenyt rendez szeptember 4—5-én a Gloria tenisz pályán, amelyet három versenyszámban (férfi egyes férfi páros és vegyes páros) bonyolítanak le. A versenyen résztvesz Tanasescu Constantin, a legjobb román tenisz-játékos, aki több angliai és riviérai versenyen győzött és az európai él-gárda legjobbjai közé tartozik. Tanasescu mellett M. Badin is részvesz a versenyen, aki szintén egyik legjobbja az országnak. A két neves bucuresti-életjátékoson kívül meghívta a szövetség Pusztavt és Dóczyt Kolozsvárról, Erős Csibit Bu-

GYENGE

vérszegény, Bazedovo, asztmás, rosszul evő gyerekek, állandó orvosi felügyelet mellett ovodába, iskolába járhatnak.

PREDEAL-ON,

Dr. Rotzinger „Bevedere” gyermekpenzód (1100 m. magas, egész évben nyitva).

Mérsékelt árak. Információk, prospekus fenti címen kérhető, vagy telefon: Bucuresti 4.17-13, vagy Predeal: 20.

men. Egyaránt kedveltem és egyaránt üztem minden sportot. Lovagoltam, golfoltam, vadásztam, teniszeztam, futballcsapatokban rugtam a labdát, télen tagja voltam a jég hockey-csapatoknak és nyáron lóhátról póloztam. Az érzésem azonban az volt — és ez nem változott meg azóta sem —, hogy minden sportnak fejedelme: a tenisz. Miért? Azért, mert itt nemcsak az individuális tehetség, hanem az együttműködés művészete is érvényesül és ez az egyetlen játék a sportban, amely a testet és az észbeli tehetséget egyformán igénybe veszi és fejleszt. A tenisz karaktere olyan, hogy közelebb tudja hozni egymáshoz embereket, akik egyébként felfogásban és gondolatban egymástól távol élnek. A Cup megalapításával nekem kétfős célt volt: az egyiknek sportjellege van, a másiknak, hogy úgy mondjam: inkább politikai.

nemzetek között nincsen gyűlölség. Legfeljebb a diplomaik és a politikusok között lett nagyobb a távolság... Ennek azonban semmi köze sincs a nemzetekhez. A nemzetek és népek szeretik egymást. A teniszgrundokon soha nem csapott fel a gyűlölség lángja. Amit előbb mondtam, azt megismételhetem: büszke vagyok rá, hogy amit mint bostoni diák vártam a Davis Cup megalapításától, az be is következett, úgy, ahogyan én vártam és reméltem. Tessék megnézni a statisztikát és a kimutatásokat: milyen hallatlan mértékben fejlődött a sportok legnemesebbike! Hangosan mondhatom: ha egyes politikusok és diplomaik el is távolodtak egymástól, a népek közelebb jöttek. Közelebb hozta őket egymáshoz a sport. Én pedig ezt elégedőnek tartom egy emberi élet eredményének...

— ...Ezzel az eredménnyel én tökéletesen meg vagyok elégedve. Tudom és érzem, hogy nem hiába éltem...

Pár esztendeje annak, hogy a pöstyéni előkelő szálloda kertjének nyári napsütésében mindezt elmondotta nekem Mr. Dwight Davis.

...Istenem, azóta de sokat változott a világ...

Mr. Davis szavai azonban most is a fülemben csengenek. Látom barázdáktól szánított homlokát és kesernyően mosolygó ajkait. Kockás angol kabát volt rajta és egyenes tartása olyan, mint a szálfa. Vajjon nem változtatott rajta semmit az a pár esztendő, amely eljött a beszélgetésünk óta? Érzem, ha ma találkozoznánk, újra csak azt mondaná:

— ...A népek ma is egymás mellett élnek és a nemzetek között ma sincs gyűlölség.

A Davis Cup, amelyet a huszonegy esztendő Dwight Davis alapított 1900-ban Bostonban, sokban hozzájárult ahhoz, hogy az ötvenegyházt éves Mr. Davis elmondhassa ezt a mondatot...

curestiből. Ungárt és Barthát Temesvárról, továbbá Willert Lugosról. Természetesen a legjobb aradi férfi-játékosok ugyint Farkas Albert, Te-reanu, Craznic dr., Margittay dr., Wechsler stb. is résztvesznek a versenyen, míg a hölgyjátékosok közül a resicai Stróblné Albertné, Craznic dr.-né Irgi Izabella, Földessi II. stb. vesznek részt a küzdelmekben.

A bucuresti-i játékosok szombaton és vasárnap Temesváron versenyeznek és az aradi versenyre hétfőn és kedden kerül sor és a várható magasszínvonalu tenisz-csaták iránt az aradi tenisz-hívek körében máris óriási érdeklődés nyilvánul meg

Érdekes propaganda-mérkőzéseket rendez a labdarugószövetség

A futballszövetség elhatározta, hogy szeptember 24-én propaganda futballmérkőzéseket rendez amelynek során a következő meccsek kerülnek lebonyolításra: Románia B.—Basarabia Chisinăuiban Északerdély—Bukovina Cernăuțiban. Bánság—Oltenia Craiován. București—Muntenia és București—Iasi Iasiiban. A válogatott csapatokat a szövetségi tanács állítja össze.

O Hivatalosan is kinevezték Virgil Economut. A futballszövetség tegnapi ülésén véglegesen kinevezték szövetségi kapitánnyá és az edzőiskola igazgatójává Virgil Economu dr.-t. az ismert sportembert.

O Románia—Anglia mérkőzést nem Londonban tartják meg, hanem Sheffieldben. A mérkőzés leírására december 6-án kerül sor.

O A hét tizenegye, ahogyan egy bucuresti-i sportlap elképzei: Pavlovi (Ripensia) — Sfera (Venus), Damian (FC Carpati) — Simatoc (Ripensia), Juhász (Venus), Szaniszló (AMTE) — Sipos (Rapid), Ploiesceanu (Venus) Reuter (TMAC), Bodola (Venus), König (UDR)

TEKESPORT

Szép küzdelemben ismét győzött a Prietenii

Prietenii—Metalurgistul 209:188

A vasárnapról előrehozott csapatbajnoki mérkőzést kedden este látszották le a Prietenii pályáin, melyet — a vasárnapi győzelmét megismétlő — Barátok, szép, egyenletes játékban biztosan nyertek meg az egyre biztonságosabb Vasas csapat ellen, sőt ezúttal sikerült a kétszázas határt is átlépniük.

A Barátok kezdik a játékot és első menetükben elért 52-es fiamennyiségük előre sejteti a jó eredmény elérését. Nem sikerül azonban a Vasas együttes első menete, mert csak 35 fát érnek el, így a Barátok 17 fával előnyvel kezdik a második menetet, melyet 50 fával zárnak. A Vasások most ráerősítenek és 53 fájukkal 14-re csökkentik hátrányukat. A harmadik menetben azonban a Barátok már hat állításig jutnak, 54 fát ütnek és bár a Vasas csapat is tartja az iramot, 51 fát érnek el de visszaadik az előbbi menetben szerzett három fányl előnycsökkentést, ismét 17 fával hátrányuk. Most már csak akkor veszthetne a Prietenii együttese, ha negyedik menetükben gyengén abszolválnák és a Vasások tovább emelkednének. Ez nem következik be. A Prietenii most is csaknem teljes a hat állításban, 53 fát üt, míg a Metalurgistul ismét két fával csökkentő 49-es eredményt ér el, tehát a Barátok kétszázon felüli fával, 21 fával előnyvel nyertek a szép küzdelemben, állandó és fokozatos javulásról téve tanúságot.

A versenyt rendezésben és dícséretesen fejelemezett keretek között folyt le. Turtureen I. Kertész, Hanga és Csiky versenybírók szakavatott vezetésével mellett Csapatok: Prietenii; Curila, Tóth, Rosenzweig, Orbán, Strzalka, Dreucan, Lipniczky, Albertszky, Korhita, Bolváry, Butyka, Wittmer, Metalurgistul: Winkler, Goócs, Szendrei II., Molnár, Vokus, Szendrei III., Szilágyi, Tyahor, Gregorik, Grosz, Szendrei I., Tom

Előtte a két egyesület B) csapata mérte össze az erejét és ebben a mérkőzésben is a Prietenii győzött (43+42+42+26) 163 fával, míg a Metalurgistul tartalékjai (43+35+26+28) 132 fát ütöttek.

Az Inirăteea egyéni bajnoki versenye

A sok kvalitatásos versenyző indulása következtében, még nem fejeződött be és e héten már a szept. 3-án, vasárnap megtartandó kerületi avatónappal és verseny előkészületei miatt már nem is nyer befizetését. A verseny minden valószínűség szerint csak szept. 4-én, hétfőn zárul, mely után részletes eredményt közölünk.

Az AAC egyéni bajnoki versenye

Ötödik héten, szept. 5-én és 8-án, kedden és pénteken folyik le az AAC kettős versenypályáin, melyen a parallel játék lehetővé teszi a gyorslebonyolítást. Az AAC versenyen mintegy harminc versenyző vetélkedik és ha a tréningek eredményeit a versenyen is elérik, úgy a legjobbak négyesében felüli tekintélyes eredményt fognak elérni. Mint hírtük a Prietenii is az AAC-pályán kívánja az egyéni bajnoki versenyt megrendezni, mivel a bérelt pályájának felszerelése sok kívánivalót hagyunk maguk után.

O A tekerkerület avatónappal és versenyének előkészítő- és rendezőbizottsága lázas munkával szorgoskodik az ünnepély előkészítésén. A nagyszabású versenyen, mely már szombaton este az egyéni versenyekkel veszi kezdetét, majd vasárnap délután 3 órától kezdődőleg este 9 óráig nem kevesebb, mint hat csapatversenyt — köztük a Temesvár—Arad és a Nagyvárad—Arad városközi válogatott mérkőzéseket — bonyolítja le, nem mindennapi attrakcióra enged következtetni. Arad tíz csapattal, Nagyvárad és Temesvár egy-egy csapattal vesz részt a versenyen s így nem kevesebb, mint 144 játékos verseng a kitűzött érem díjazásért, míg az egyéni versenyben hat értékes tiszteletdíj fogja a versenyzőket legjobb tudásuk kifejtésére ösztönözni. Nagy erőpróba lesz ez a kerületnek és hisszük hogy úgy a rendezés, mint a játékfejlesztésben jól fog debutálni az aradi kerület.

Aradkerületi ifjúsági bajnokság 1939—40. őszi forduló

Szeptember 3.: AAC—Hakoah, Unirea—Fortuna, Olimpia—AMTE, Tricolor—Gloria, Transilvania—ATE, Egyetértés—Crisana, Astra—Titanus.

Szeptember 10.: Olimpia—Unirea, Transilvania—AMTE, Astra—Fortuna, Hakoah—Egyetértés, Tricolor—ATE, Gloria—AAC, Titanus—Crisana.

Szeptember 17.: Gloria—Crisana, Unirea—AAC, Astra—Transilvania, Fortuna—Egyetértés, ATE—Hakoah, AMTE—Tricolor, Olimpia—Titanus.

Szeptember 24.: Fortuna—Gloria, Hakoah—AMTE, Tricolor—Crisana, ATE—Egyetértés, AAC—Transilvania, Astra—Olimpia, Titanus—Unirea.

Október 1.: AMTE—Gloria, Astra—Hakoah, Egyetértés—Transilvania, Crisana—Fortuna, Tricolor—Unirea, AAC—Olimpia, ATE—Titanus.

Október 8.: AAC—Tricolor, Olimpia—Hakoah, Egyetértés—AMTE, Transilvania—Crisana, Fortuna—ATE, Unirea—Astra, Titanus—Gloria.

Október 15.: Hakoah—Unirea, Tricolor—Transilvania, Olimpia—Gloria, ATE—Crisana, AAC—Fortuna, AMTE—Astra, Egyetértés—Titanus.

Október 22.: Gloria—Unirea, AMTE—ATE, Fortuna—Olimpia, Crisana—Astra, AAC—Egyetértés, Hakoah—Tricolor, Titanus—Transilvania.

Október 29.: Astra—Gloria, AMTE—Crisana, Hakoah—Fortuna, ATE—AAC, Egyetértés—Unirea, Transilvania—Olimpia, Tricolor—Titanus.

November 5.: Gloria—Egyetértés, AMTE—AAC, Unirea—Transilvania, Tricolor—Titanus.

November 5.: Gloria—Egyetértés, AMTE—AAC, Unirea—Transilvania, Tricolor—Astra, ATE—Olimpia, Crisana—Hakoah, Titanus—Fortuna.

November 12.: Fortuna—AMTE, Crisana—Unirea, Hakoah—Transilvania, Olimpia—Tricolor, Egyetértés—Astra, Gloria—ATE, AAC—Titanus.

November 19.: Egyetértés—Tricolor, Astra—AAC, Transilvania—Fortuna, Gloria—Hakoah, Crisana—

SPORTVONAT BUDAPESTRE

utlevél nélkül

csak egy személyazonossági igazolvánnyal

Aradról induli szeptember 12-én Budapestre vissza szeptember 16-án

Az utazás ára Lei 1.800 személyenként.

oda-vissza számozott 3-ik osztályú vagonokban.

A budapesti szálloda és kirándulási költségei felelősen tisztehető.

Jelentkezési határidő szeptember 5-ig

Jelentkezések:

„EUROPA-ROMANIA”

Menetjegyirodában

SÁNDOR könyvkereskedésben

szemben a megyei prefekturával.

Olimpia, Unirea—ATE, Titanus—AMTE.

November 26.: Fortuna—Tricolor, ATE—Astra, Transilvania—Gloria, Olimpia—Egyetértés, Unirea—AMTE, Crisana—AAC, Hakoah—Titanus.

KÜLÖNLEGES GYÓGYMÓDOK

A RÉGI INDUS, GÖRÖG ÉS KINAI

ORVOSTUDOMÁNYBAN

„A test magában hordja a gyógyulás természetét.”

Londonból jelentik: Legutóbb ismertettük Sir Bruce Porter ismert angol orvosnő tanulmányait az orvostudomány fejlődéséről. A feltűnő tanulmány a kökorszak, a babiloniak, az egyiptomiak és a zsidók orvostudományának ismertetése után foglalkozik az indiai orvostudománnyal is.

Régebben azt hitték, hogy az indusok a görögöktől vették át az orvostudomány ismeretét. Északnyugati-Indiában folytatott kutatások arra a feltevésre vezettek, hogy Indiának ezen a vidékén majdnem fehérbőrű nép lakott, amelynek kórházai is voltak és orvosi ismeretei magas fokon állottak. Most már inkább azt hiszik, hogy a régi görögök orvostudománya származik Indiából és nem megfordítva.

Orrplasztika és mikroszkóp

A régi indusok sebésze is igen magas fokon állott és a modern orvostudomány a régi indus orvosoknak köszönheti az orrplasztika művészetét. A történelem előtti idők indus orvosai a homlokról vágta ki bőrt és ezzel a bőrrrel végezték orrplasztikai műtéteket. Az indus orvosok művét is tudták csinálni és ezt a tudományukat széles körben gyakorolhatták is, mert egy szigorú indus törvény orrvágással büntette azt a férfit, aki feles asszonyt elcsábított. A kutatások adatai szerint az indus sebészek sok orrplasztikai műtétet végeztek.

A régi indus orvosok már hullákat is boncoltak és ismerték az állatok anatómiáját. Amikor a buddhizmus elterjedt Indiában, a holttestek boncolását beszüntették, mert a buddhista vallás ezt szigorúan tiltja. Ettől az időtől kezdve az indiai orvostudomány hanyatlásnak indult. Valószínűnek tartják, hogy a régi, komoly indus orvostudomány a mikroszkóp egy fajtáját is ismerte már.

Igen régi a kínaiak orvostudománya is. A feltevések szerint a kínaiak már Krisztus előtt néhány ezer évvel ismerték a gyógyítás egyes ágait, de hiteles adatok csak a Krisztus előtti néhány századból maradtak fenn. A történelmi adatok szerint a régi Kínában bárki gyakorolhatta az orvostudományt. A holttesteket annyira tisztelték, hogy a holttesteket nem engedték felboncolni, sőt még a műtéteket sem ismerték, mert babonájuk szerint a megcsönkített holttest a tulvilágon nem egyesülhet őseivel. Ha mégis műtetre került a sor és a be-

teg meghalt, a levágot testrészt vele együtt temették el. Ha a beteget valamilyen „orvosság” megölte, nem az orvost vagy az orvosságot hibáztatták, hanem azt tartották, hogy a betegnek más nem volt ereje kivárni azt az időt, amikor az orvosság hathatott volna. A kínaiak állati anyagokból állították elő orvosságaikat.

Az ősi japán orvostudomány a kínai orvostudomány gyógyító eljárásait alkalmazta.

Hippokratész alaptétele

A régi görögöknek kimagasló szerepük volt az orvostudomány fejlesztése terén is. Betegségekből felgyógyult emberek az epidorusi templom falára táblákat helyeztek el és ezeken feltüntették nevüket, korukat, betegségüket, annak tüneteit és a sikerrel használt orvosságokat is. Az epidorusi templomot Krisztus előtt 1200-ban építették, tehát a görögöknek ebben az időben már meglehetősen fejlett orvostudományuk volt. A templom falán elhelyezett emléklapok az első orvosi „beteglapoknak” tekinthetők.

Az orvostudomány tulajdonképpen megalapítója a görög Hippokratész, akinek nagyságát már életében elismerték. Hippokratész gyógyításáról pontos jelentést szerkesztett és negyvenkét ilyen orvosi jelentése maradt az utókorra. Hippokratész orvosi alaptételét a mai orvostudomány is helyesnek ismeri el. Ez az alaptétel így hangzik: „A test magában hordja a gyógyulás természetét.” Hippokratész fedezte fel, hogy minden megbetegedés egyéni volt, és ő jött rá arra, hogy a természet milyen nagy segítségére van az orvosnak a gyógyításban. Ő írta elő az orvosnak ezt a fontos elvet: „segíts a természetnek”. Ugyancsak ő hívta fel az orvosok figyelmét arra, hogy a gyógyítás során figyeljék a természet reakcióját.

A Krisztus előtti II. században görög orvosok elárasztották Rómát és nagy lendületet adtak az orvostudománynak.

Európában az V. és XI. század közötti idő az orvostudomány „fekete korszaka” volt.

E századok alatt a babona játszotta a főszerepet a gyógyításban és az első kórházak tulajdonképpen csak arra szolgáltak, hogy összegyűjtsék a halálos betegeket, hogy a kórházakban haljanak meg.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

KEZDŐDIK AZ ISKOLA!

Tanszereit és egyéb szükségletét az alanti cégeknel szerezheti be a legolcsóbban!

Iskolai szövetek, glottok, pellerinek, kötények, harisnyák nagy választékban a legolcsóbb árban

Goldstein Lajos

divatruházában Arad, Str. Bratianu 2. (Minorita-palota)

S. I. C. R. A. csekkel készpénzáron vásárolhat!

Iskolai leányka kabátok

legolcsóbban beszerezhető

DIVA

Modellházban

(Minorita-palota)

Consum-tagok vásárlóhelye.

Egyenruhászövetek a legnagyobb választékban, a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban

I. SCHUTZ

posztóruházában.

MINDENFÉLE Iskolai egyenruhák LEGOLCSÓBBAN

Varjas-

nál, BUL. REG. FERD. 7 VÁROSHÁZÁVAL SZEMBEN

Egyenruha szövetek, vásznak, intézeti ke-lengyék legolcsóbban

I. EISELE

Strada Metianu 2.

Aktatáskák Iskolatáskák Könyvszíjak Böröndök a legjobbak és legolcsóbbak

Kramarovics

böröndösnél P. Avram Iancu 3.

Óra

legjobb, legolcsóbb

Csáky-óránál ARAD, a Luth. templ. szemben.

Előírással iskolai egyenruhák legjobban és legolcsóbban

Croitoria

Marita

Str. Dr. I. Petran 5. (v. Brancovici)

Diákcipők, gum- és torna-cipők nagy választékban olcsó árban

Sándor

cipő-áruházában Bul. Regele Ferd. 11. sz.

Iskolai patentharisnyát, selyemharisnyát, férfizoknit, selyemkombinét, reformnadrágot, keztyűt, szvettert, stb. készpénz árak mellett vásárolhat:

Bogyó A.

Str. Eminescu 1.

Iskolai és tornacipők nagy választékban

Apponyi Testvérek

ARAD, a városházával szemben.

Iskolai egyenruha legjobb, legolcsóbb

SZÁNTÓ és KOMLÓS -cégnél

Consum tag.

Ruha-, cipő-, fogkefék, fésűk, utazókosarak legolcsóbb árban

Krebs és Moskovits

cégnél, Arad, Neuman-ház, Str. Ioan Robu-uca 2

Előírással egyenruhák legújabb divatu férfi öltönyök, felöltők és telikabátok legújanyosabb árban készülnék

Baranyi

urizabónál, Arad, Bratianu-utca 17. szám

Iskolaiharisnyák kézimunka fonalak

Weisz és Benjámín

cégnél, Bul. Reg. Mar a 8

Iskolai leányka kabátok

legolcsóbban beszerezhető

FORTUNA

női konfekcióban, Piata Avram Iancu 1.

Consum-tagok vásárlóhelye.

Diákruhákat, pellerineket legszebben fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalata

Arad, Str. Bratianu 2-4 szám. (Minorita-palota) Str. Episc. Radu 10 szám.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Új megállapodást kötött Románia külföldi hitelezőivel

Bucuresti. A román kormány hónapokkal ezelőtt megbeszéléseket kezdett azokkal a külföldi tőkésekkel, akiknek birtokában vannak Románia külföldi valutákra szóló államkötvényei. Ezek a külföldi hitelezők többségükben érdekvédelmi szervezetekbe tömörültek, melyek közül legszámtalibb a francia kötvénytulajdonosok egyesülete.

Újabb jelentések szerint a tárgyalások eredményesen befejeződtek s Románia és a külföldi kötvénytulajdonosok között új egyezmény jött létre.

A megállapodást a következő értékpapírokra már alá is írták: a párisi egyezmény alapján kibocsátott 4 és 5 százalékos kötvények, a berlini egyezmény alapján kibocsátott 4 százalékos, 4 és fél százalékos és 5 százalékos kötvények, az 1913. évi 4 százalékos kötvények, az 1922. évi 6 százalékos olasz lírára szóló kötvények, végül az 1926. évi 5 százalékos állampapírok, amelyeket a máramarosi, Arad-csanádi és a szamosvölgyi magánvasutak megváltási árának fejében bocsátott ki a román kormány.

Az erre vonatkozó egyezményt 1939. augusztus 9-én írták alá. A megállapodás értelmében a felsorolt állampapírok után a kamattfizetést 1939. április elseje és 1940. március 31-ike

közötti időre felfüggesztették és az erre az időre szóló kamatszelvevényeket majd csak 47 százalékban kell a román államnak a megfele-

Hadigazdálkodást jellemző intézkedéseket fogantatosítottak a különböző európai kormányok

Számos arucikk kivitelét megtiltották

A feszült nemzetközi helyzetre való tekintettel az európai államok kormányai a katonai jellegű intézkedéseken kívül egész sereg gazdasági vonatkozású intézkedést is elhatároztak. Ezekről a nemzetközi sajtóirodák a következőképpen számolnak be:

BERLIN. Németországban tudvalevőleg bevezették a jegyrendszert. Azok a textilárucikkok, amelyeket csak jegyek alapján lehet beszerezni, a következők: szövetek, ágyneművásznak, konyharuhára alkalmas anyagok, fémhőmérővásznak, harisnyák, munkaruhák, bár milyen más ruhanemű, kötött szövetű áruk, paplanok és utitakarók, keztyűk.

DANZIG. Danzigi jelentés szerint a szabadváros területén is bevezették németországi mintára az élelmiszerjegyeket.

ALEXANDRIA. Az egyiptomi kormány

lő idegen valutában kifizetnie. A kamatszelvevények beváltásának időpontjait később fogják majd a szerződő felek egymás között lefolytatandó tárgyalásokon megállapítani.

Lényegében hasonló megállapodást kötött a román kormány az 1929. és 1931. évi monopól-kölcsönkötvényekre vonatkozólag is, azzal a külsőséggel, hogy az 1940. március 31-ig esedékessé váló szelvevényeket 68 százalékban fizeti ki a kormány idegen valutában.

megtiltotta a szén, a petroleumtermékek, a fa, a gyógyszerárak és a gyapotszövetek kivitelét.

OSLO. A norvég minisztertanács elhatározta, hogy a jövőben az árukivitel csak külön engedélyvel alapján engedélyezze. A szabad kivitel csak a fa, a halak és a vasérc számára biztosították.

BERN. A svájci szövetségi kormány határozata értelmében azok az idegenek, akik a köztársaság területét autón, teherautón vagy motorbiciklin hagyják el, tíz liternél több benzint nem vihetnek magukkal járművenként.

LONDON. Az angol fővárosba érkezett jelentés szerint az ausztráliai kormány megtiltotta az arany kivitelét, egyben pedig bevezette a devizaellenőrzést.

BRÜSSZEL. Augusztus 29-ikétől kezdve a belga kormány csak külön engedéllyel járui

hozzá a következő áruelemek Belgiumból való kiviteléhez, illetve Belgiumon át való szállításához: olajmagvak, kakaó, kakaó-zsir, juta-fonalak, ócskavas, autómobilalkatrészek, vagy kerékpár, illetve motorkerékpár alkatrészek, villanvakumulátorok, autógummi, bőrárak, kékkő, nyersgumi, gutaperca.

Bizakodóbb a főzések hangulata!

London. (Rador.) A nagy főzések főzsdáján főzések bizakodó volt a hangulat, az az értéknéltek árfolyomaiának hatalmas emelkedésében mutatkozik meg.

= Tilos az élelmiszer és tüzelőanyagkivitel Görögországból. Athénből jelentik: Szurdán rendelet jelent meg, amelynek következtében megtiltották az élelmiszer és tüzelőanyag kivitelét.

= Megszűnt a forgalom a gabonapiacokon. Bucuresti. A gabonapiacokon ugyszólván minden tevékenység megszűnt, mert a termelők tartózkodnak az eladástól. Az export is szünetel, mert az uszályhajok legnagyobb részét Magyarország vette igénybe.

= Tízmillió hektóliter borra számítanak. Bucuresti. A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a szőlő fejlődése körülbelül 10 nappal előrehaladottabb, mint rendes körülmények között szokott lenni. A termés 40 százalékkal gyengébb a rendesnél. Hozzávetőlegesen 10 millió hektóliter borra számítanak, melynek minősége jó lesz. A borpiac szikárd, mert a régi készletek legnagyobb részét elfogytak.

= Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület folyó évi szeptember hó 11-21-ig Kolozsvárt ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez az egyesület házsongárdi méhészeti telepén. A tanfolyamra jelentkezhetnek férfiak és nők, leányok és asszonyok. A tanfolyami előadások minden délután 4 órától tartanak. A tanfolyam ingyenes, csupán beiratásért fizetendő személyenként 100 lei. A tanfolyam hallgatói úgy elméleti, mint gyakorlati téren kiképzést nyernek és az egyesület a tanfolyam elvégzéséről a hallgatóknak bizonyítványt ad. Jelentkezni lehet az EME-nél naponta 8-2-ig. Címe: Kolozsvár, Str. Regală 16

= Új általános árlejtési feltételeket dolgoznak ki. Az „Argus” értesülése szerint a nemzetgazdasági miniszteriumban új általános árlejtési feltételeket dolgoznak ki. Ezek az új árlejtési feltételek a következőket célozzák: Iparcikkek gyártása alkalmával lehetőleg csak belföldi nyersanyagokat használnak fel; ilymódon jelentős deviza-megtakarítást eszközölnek, amelyet már nem használnak fel az importált áruk ellenértékének kifizetésére; oda igyekeznek hatni, hogy a termelt áruk minőségét emeljék. Végül általános elvként leszögezik, hogy több külföldi állam mintájára, felhasználják majd pótananyagokat, ugynevezett „ersatz”-okat, így például a cellulozéból készült gyapotfonalat.

= A mérnökök táblázata. A Monitorul Oficial augusztus 28-iki keltezésű 197 száma folytatólagosan közli az építész, valamint vegyész mérnökök táblázatát.

= Megteltek a kikötők raktárai Bucuresti. A nemzeti szövetkezetek intézménye értesítette az államvasutak igazgatóságát, hogy a galati-i és a brajlai kikötőben lévő raktárai teljesen megteltek és ezért újabb szállítmányokat nem vehet át. A magánvállalatokra irányított buszszállítványok akadálytalanul indíthatók el.

„MILWAUKEE”

utazások tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak

Földközi tengeri utazások:

Szept. 19-től okt. 3-ig.
Október 6-tól október 31-ig.

Valutáris nehézségek nincsenek

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika-Linie

hajóin.

Felvilágosítások és prospektusok

Hamburg-Amerika Linie

képviselőténél

Künstler Utazási Iroda

ARAD, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 31

Bucuresti. Radio-Romania. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. Radio-Romania. 12: Alhambra-zenekar.

Bucuresti. Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.05: Az Alhambra-zenekar műsorának folytatása. 13.30: Lemezek. 13.45: Felolvasás. 13.55: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: Különböző hangszerszólók lemezekről. 15.10: Időszérii közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális időszériák. 19.17: Nagy énekesek lemezei.

Bucuresti. Radio-Romania. 20: G. M. Cantacuzino mérnök előadása. 20.15: Bécsi zene lemezek. 20.50: Szimfonikus hangverseny lemezek. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: Tánclemezek. 22.30: Lemezek. 23: Hírek. 23.15: Olasz zene lemezek. 23.30: Román adás Olaszország részére.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Az Egyetemi Énekkarok Éneknégyese. 13.40: Hírek. 13.55: Szabó Sándor hegedül zongorakísérettel. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 17.15: Szaczellary Györgyné háztartási előadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Madár, vagy emlős. Éhik Gyula dr. természettudományi előadása. 18.40: Horti Lajos magyar nótákat énekel, kíséri Suki Tóni és cigányzenekara. 19.50: Anyagi ügyek. Hunyadi Sándor csevegése. 20.15: Hírek. 20.25: A rádió szalonzenekara. 21.35: A Jóssei bíró lánya. Vidám hangjáték három részben. 22.40: Hírek időjárásjelentés. 23: Janina Hupert, a varsói operaház tagja énekel a lengyel-magyar művészcseré keretében zongorakísérettel. 23.35: Tánclemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.30: Fátol Jancsi és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 20.30: Kettős századforduló a magyar művészetben. Pinics Zoltán előadása Liesen-Mayer Sándorról és Steindl Imréről. 21: Hírek, ügétversenyeredmények. 21.20: Katozenekar. 22.35: Időjárásjelentés. 22.40: Haydn: Esz-dur vonósnégyes. Hanglemez. 23: Rác Zsiga cigányzenekara muzsikál.

Belgrád. 18.45: Lemezek. 19: A fiatalságnak. 19.20: Rádiózenekar. 20.05: Népdaok. 20.40: A nemzet órája. 21: Humor. 22: Vendéglői zene. 23: Hírek. 23.15: Tánczene.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

OKTATÁS

Tangóharmonikát és zongorát kezdőknek-haladóknak legmodernebb, könnyű módszerrel tanít zeneszerző. Tanuláshoz kölcsönhangszer. Harmonika és zongora eladó. Str. Baritiu 29. 3993

Francia nyelvlekket jutányosan ad nagy gyakorlattal bíró, született francia nő. Cimeket a lap kiadójába kér. 3992

ELLÁTÁS

1-2 diákleányt, vagy fiút vállalom ellátással s correpetálással. Friedmann, Str. Eminescu 10. 3987

Uricsalád elvállal teljes ellátásra és gondos felügyeletre két diákot, vagy diákleányt. Érdeklődni a Központi Szálloda portásánál. 3973

Egy-két diákot teljes ellátásra felvesz uricsalád (fürdőszoba). Str. N. Filipescu 22., apart. 2.

ALKALMAZÁST KERES

Nyugdíjas tisztviselő házgondnoki állást keres. Cím a kiadóban. 3983

Szoptatós-dadának ajánlkozik teljesen egészséges fiatal asszony, 17 napos gyermekével együtt. Cimeket a kiadóba kér. 3984

ALKALMAZÁST NYER

Villanyszerelősegédet keresek. Gáspár. Str. Horia 2. 3994

Perfekt szakácsné, nem öreg kerestetik Nagyváradra. Jelentkezni Aradon Str. Cloșca 12., I. 7. 3969

Keresek szeptember elsőjére megbízható mindenféle szobaleányt. Cím a kiadóban. 3962

LAKÁS

Főtéri emeleti kétszobás garconlakás, mosdóval, toalettal kiadó. Bul. Regele Ferdinand 45. 3979

Kétszobás, fürdőszobás, udvari lakás kiadó. Str. Seminarului 1. Érdeklődni a házban levő cipészüzletben.

Butorozott, teljesen különbejáratu, szép tiszta uriszoba csendes magánházban 450 leiért kiadó. Str. Dna Balasa 180. 3978

Kétszobás, balkonos urilakás új házban november 1-re kiadó. Bul. Carol 68. 3981

Elegánsan butorozott, kapualatti különbejáratu uccai szoba előszobával, fürdőszobával azonnal kiadó. Str. Consistorului 17., földszint. 2. 3986

Központi fűtéssel és melegvízzel felszerelt, háromszobás, modern lakás novemberre kiadó. Str. Cloșca 11. 3937

Szépen butorozott szoba fürdőszoba használatra azonnalra kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. (Maraspart). 3954

1-15-re kiadó uccai, kétszobás, háromszobás, földszintes modern, mellék-helyiségekkel, jelenlegi piacnál. Str. M. Scaevola 14. 3963

Uri villa

5 szobás magánház, bőséges teljes konforttal, garázzsal, park-udvarral, Str. Sineu 13 november 1-re kiadó. Bővebet: Bul. Carol 68. Földszint jobbra. 3980

VÉTEL-ELADÁS

Jóállapotban levő használt hordót veszek 50-200 literig. Cím a kiadóban. 3959

Eladó egy kompl. benzínmotor. Lister. 15 HP. egy „Unicum” kalapácsos darálóval együtt ugyszintén egy 6 HP „Lister” benzínmotor. Fratii Burza. Arad. 3839

ÜZLET

Modern borhelyület kompl. berendezve hideg-meleg vízzel, 3 mosdóval eladó esetleg bérbeadó. Fratii Burza, Str. Crisan No 2. 3838

KÖLÖNFFIEN

Két leánygyermek mellé német leányt vagy asszonyt keresek. Ugyanott egy jó állapotban levő porszivógén megvételre kerestetik. Str. Triumfului No. 2. 3968

SZILAGYI „YOGHURI”
UDIT Str. Mocioni 18.
HUSIT 8854 Te fon 15-22.

Teljesen modern kétszobás lakás szeptember 15-re kiadó, ugyanott használható, ablakok és vaskálvák eladók. Str. Stroescu 17. 3991

Utazóhoz, aki autóval látogatja Erdély nagyobb városait betársulni napi hozzájárulással. Cimeket a kiadóba kérek.

Halálése!

elutazás költözéskor kifizetőleg veszek készpénzért ócska butorokat, ruháncmüket ágyneműt matrácot, szőnyeget varrógépet, egész lakberendezést, rövid- és hosszú zongorákat könyveket makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholtit. Vásárolok lakásban és padlásban heverő bármilyen felesleges holmit lim-lumot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levélzölap, vagy személyes hívásra házhoz lövök. Goidu-ucca 5. STEINER SÁNDOR

Legújabb jelentéseink:

A danzigi szenátus tiltakozása a lengyel főbiztosnál

Berlinből jelentik: A német lapok tele vannak lengyel katonai előkészületekről szóló hírekkel. E hírek szerint Danzig határán levő Birsan városkában a vasuti raktárakat a lengyelek kiürítették és páncélkocsikat helyeztek el bennük. A határon több más kisebb várost is kiürítettek a lengyel hatóságok. Mindezekből a németek arra következtetnek, hogy a lengyelek Danzig megrohanására készülnek.

A berlini lapok danzigi jelentés alapján beszámolnak arról is, hogy a danzigi szenátus részéről Kodacky lengyel főbiztosnál a legelősebb tiltakozást jelentették be a Danzig és Lengyelország közötti vasuti forgalom lengyel részről történt megnyirbálása miatt. A forgalom beszüntetése a város életét ugyyszólván teljesen megbénította.

Lengyel hivatalos közlemény:

„Szlovákia megszállása Lengyelország életbevágó érdekeit veszélyezteti“

London. Érdekes az angol kormány feljegyzése a német hadseregnek Szlovákiába történt bevonulásáról. Bár önmagában véve az eseménynek nem tulajdonítanak döntő fontosságot, könnyen lehetséges, hogy épp ez a kérdés lesz az, amely végérvényesen felborítja a helyzetet. Lengyel részről ugyanis még tegnap hivatalos közleményt adtak ki és ebben megállapították, hogy Szlovákia megszállása veszélyezteti Lengyelország életbevágó érdekeit és biztonságát. A Lengyelországnak nyújtott angol szavatosság úgy szól, hogy önműködőleg életbelép akkor, ha Lengyelország életérdekeit látja veszélyeztetve. Most nagyon közel vagyunk ehhez a ponthoz.

A francia vasúttársaságok összes szállítóeszközeit a katonaság rendelkezésére kötelesek bocsátani

Páris. Hivatalos jelentés közli: A francia hivatalos lap csütörtöki számában rendelet jelent meg a hadügyminiszter és a közlekedésiügyi miniszter aláírásával. A rendelet a következőket tartalmazza:

1. A vasúttársaságokat a hadügyminiszter rendeletileg felszólítja, hogy bocsássák a katonaság rendelkezésére egész személyzetüket és szállítási eszközeiket a katonai szállítmányok lebonyolítása érdekében.

2. A katonai követelményeknek megfelelően, nagyobb rendelkezésig egészben vagy részben felülreigeszítik a kereskedelmi szállításokat, a katonai személy-, vagy áruszállítás lebonyolítása érdekében.

Ha szükségesnek mutatkozik a mozgó vonatokat is leállíthatják. Ennek következtében az érdekelt vasúttársaságokat semmiféle felelősség nem terheli, sem az utas, sem az áruszállítás, áru átrakodás, vagy árukirakodás miatt.

Berlin és Moszkva állandó diplomáciai összeköttetésben áll

Berlinből jelentik: A „Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz“ cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a megkötött szovjet-német egyezmény nem teljes értékű és nem lesz hosszantartó. Miután még eddig nem ratifikálták, a lap szerint mindenki, aki az egyezmény szövegét áttanulmányozza, megállapíthatja, hogy az már az aláírás időpontjában érvénybe lépett. Ez az egyezmény az aláíró feleknek azt az óhaját szögezi le, hogy hosszú időn keresztül közösen oldják meg azokat a kérdéseket, amelyek a

két országot érdeklik. Nyolc nappal az egyezmény életbelépése után már a következmények is láthatók, mert hiszen

Berlin nyomban értesítette Szovjetországot azokról a diplomáciai eseményekről, amelyek a lengyel-német konfliktus kapcsán bekövetkeztek. A külföldnek le kell mondania azokról a kísérletezésekről, amelyekkel az egyezmény értékét politikai manőverek és tendenciózus híresztelések révén csökkenteni akarja.

Előterben a holland—belga békéltetési ajánlat

Berlinből jelenti a Reuter hírszolgálati ügynökség: Német politikai körök a legnagyobb rokonszenvvel fogadták Lipót belga király és Vilma holland királynő békéltető kezdeményezését — jelenti ki egy a külföldi sajtónak tett nyilatkozat. Ebben a nyilatkozatban kijelentették még, hogy a két uralkodónak a béke megmenntésére irányuló erőfeszítéseit kellően értékelik Berlinben. A London és Berlin között folyó tárgyalások, melyeknek kezdeményezése Berlinton indult ki, azt mutatják, hogy a német törekvések ebbe az irányba tartanak. Az eredmény attól függ, hogy milyen választ ad-

nak Londonban, amelyet különben most várnak a német fővárosba.

Berlinből jelenti a Havas távirati ügynökség: Berlini politikai és diplomáciai körökben élénken tárgyalják azt a közvejtői ajánlatot, amelyet Lipót király és Vilma királynő tettek a nemzetközi viszályok elrendezése céljából. Ugyanezen körökben kijelentették, hogy minden a német—lengyel viszály békés megoldása szempontjából tett ajánlatot teljes komolysággal, vizsgálat tárgyává tesznek.

EDEN:

Nem Danzigról és a korridorról van szó!

London. (Rador.) Eden volt külügyminiszter tegnap rádióbeszédét mondott, amelyet az Egyesült-Államokban is közvetítettek. A szónok hangoztatta az angol nép nyugalalmát, de ez a nyugalom nem a lelkesedés hiányát vagy a fatalizmust jelenti, hanem azt a meggyőződést igazolja, hogy

nem Danzigról és a korridorról van szó, hanem sokkal fontosabb dolgokról.

Ha a népek a támadással való fenyegetéstől

megijednek, úgy bizonyos, hogy Németország fog győzedelmeskedni, de ha nem, akkor sikerülni fog a nemzetközi kötelezettségvállalások tiszteletben tartását helyreállítani. Európa népei hosszú idő óta a fenyegetések időszakos válságait élik át. Ez a helyzet elviselhetetlen. A szovjet-német egyezmény következményeit a német kormány félreismerte és itt lélektani tévedést követett el. Azt hitte, hogy az egyezmény megkötésével a békefront országait megremítheti és a lengyelek elleni követelésekkel

szemben magatartásukat megváltoztatják. Az tény, hogy a demokráciákat meglepte ez az egyezmény, de a meglepetés különösen a nemzetiszocialisták barátai és szövetségesei körében támadt, mert a nemzeti szocialisták elmélete és politikája ezzel teljesen zavarossá vált.

Péntekre összehívják az angol parlamentet

Londonból jelentik: A Press Associated jelentése szerint minden valószínűség arra mutat, hogy az angol parlamentet már péntekre sürgős ülésre összehívják.

A pápa újabb békeakciója

Rómából jelentik: A Havas távirati iroda úgy értesült, hogy a pápa újabb kísérletet tesz a béke megmentésére.

György király kihallgatáson fogadta a bucaresti-i angol követet

Londonból jelentik: György király szerdán a Buckingham palotában kihallgatáson fogadta Reginald Leeper. Nagybritannia bucaresti-i meghatalmazott miniszterét.

Roosevelt rendelte el a Bremen átkutatását

Newyorkból jelentik: Mint ismeretes a newyorki kikötői hatóságok kedde virradó éjszaka a Bremen németóceánjárót, amikor az vissza, akart fordulni Európába, visszatartották, majd a gőzöt átkutatták és 17 személyt őrizetbe vettek. Roosevelt elnök a keddi sajtóértekezleten kijelentette, hogy ő maga rendelte el a hajó átkutatását. Még akarta ugyanis állapítani, hogy a gőzös fel van-e fegyverezve és hogy a felfegyverkezés védelmi, vagy támadó jellegű. Kijelentette, hogy nem talált támpontot arra nézve hogy a gyanu indokolt lett volna. Közölte, hogy hasonló intézkedést hajtottak végre a Normandie és több más hajó ellen. Hangsúlyozta, hogy ezeknek az intézkedéseknek végrehajtásához a jelenlegi körülmények szolgáltattak jogosultságot.

Pétain marsall

a spanyol külügyminiszternél

Burgosból jelentik: Pétain marsall, Franciaország spanyolországi nagykövete ma kihallgatáson volt a spanyol külügyminiszternél, akit később az angol és a portugál nagykövegek is felkerestek. A francia nagykövet a sajtónak adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy igen fontos megbeszélése volt a spanyol külügyminiszterrel.

Felemelték a hajók biztosítási díját

Bucarestiből jelentik: A „Dagena“ nemzetközi szállítási biztosító-intézet irodája a következő közleményt adta ki: A háborus kockázat következtében a román kikötőkből a Földközi-tengerre menő hajók biztosítási díját három százalékra, a Gibraltáron áthaladó, Angliát is beleértve, hajók biztosítási díját négy százalékra emelték fel. Nem biztosítják azokat a szállítmányokat amelyek olasz, vagy német kikötőkbe mennek, bármilyen lobozó alatt is haladnak.

Az olasz követ

az egyiptomi miniszterelnöknél

Londonból jelentik: Kairói jólétesült körökben kijelentették, hogy az olasz követ az egyiptomi miniszterelnöknél tett látogatás alkalmával biztosította az egyiptomi kormányt Olaszország jószándékairól. Kijelentette továbbá, hogy Olaszország Egyiptommal teljes összhangban kíván együttműködni.

A mikádó jóváhagyta a japán kormány összeállítását

Tokió. Abe tábornok, az új miniszterelnök, kormányának összeállítását a japán császár ma jóváhagyta. A reggeli tokiói lapok tartózkodással, de nem barátságatlanul ítélik meg az új kormányt. Az egyik lap azonban nem helyesli, hogy a miniszterelnök egyidejűleg a külügyminiszteri ürum vezetését is átveszi. Egy másik lap azt követeli, hogy Japán tartsa fenn továbbra is a jóviszonyt Németországgal és Olaszországgal.

A Havas értesülése szerint az általános vélemény az, hogy az új japán kormány szintelen személyiségekből áll és első tekintetre úgy tűnik, hogy semleges magatartást tanúsít. Politikai körökben mégis hangsúlyozzák, hogy a japán kormány új összetételében a mérsékelt körökre támaszkodik.